

Sasuri Yohanis lula-nèti ngaa dhu j'aj'i ropa èle rai-haha toke Rai-haha Rupa Hiu

¹⁻² Lii maho'o nèti ja'a, Yohanis, ana pua-paleha nèti Yesus Kristus.

Ja'a suri ètu d'ara sasuri ne'e, ngaa dhu j'aj'i bèli-camèd'a. Ja'a ke'a j'ara se'e se, sèmi ne'e ka: Ama Lamatua mesa Na ka dhu peka tèke mi Yesus Kristus. Hèia Ama Lamatua pua Yesus ho lole mi dhèu unu Na sèra. Èle èena ka, Yesus pua ana pajuu Na ca dhèu nèti sorga, mai bhoke pad'elo j'ara se'e aa'i-aa'i mi ja'a, sèna ka ja'a suri mema. Te nèbhu heka j'ara aa'i-aa'i se, tatu j'aj'i. De nanene paie-iie Lii Holo-Nori Ama Lamatua dhu Yesus peka ne.

³ Dhèu aa'i-aa'i dhu baca sasuri ne'e toke dhèu bisa nanene, na, rèngu oto titu kèna. Aa dhèu dhu nanene isi na, aa tao madhutu sèmi dhu na moa, rèngu oto kahèi. Te lod'o mamai na dètu ae le.

Yohanis suri lii maho'o ho pa'adhu asa pidhu juma'at ètu propensi Asia

⁴ Lii maho'o nèti ja'a, hia mi pidhu juma'at ètu propensi Asia.

Ja'a manèngi sèna ka Ama Lamatua pad'elo d'ara hua iia Na hia miu, ho miu mamuri padame dènge mera-milu. Te Ama Lamatua abhu mema le, karèi nèti uru ka. Nèngu dhu

deo ne'e, bèli-camèd'a, toke d'ai mia-mia. Ja'a manèngi kahèi sèna ka Roh Na dhu Mola-Mèci pad'elo d'ara hua iia Na hia miu, ho miu mamuri padame dènge mera-milu. Ja'a ladhe kèdhi Roh Mola-Mèci ne, nuka sèmi abhu pidhu roh sa dhu patangara dènge kadera paredha Ama Lamatua.* ✧ ⁵ Ja'a manèngi kahèi ho Yesus Kristus pad'elo d'ara hua iia Na hia miu, sèna ka miu mamuri padame dènge mera-milu. Nèngu ne loe boe padhai lii paled'a j'ara-j'ara dhu Ama Lamatua peka dènge Ne. Uru èèna Na madhe, te ngaa Ama Lamatua pamamuri hari Ne, ka Na j'aj'i dhèu uru tèka, dhu mamuri hari nèti mamadhe. Pe Nèngu ka dhu paredha dhèu aae aa'i-aa'i ètu rai-haha ne.

Lula Yesus sue èdhi, nèti èèna ka Na pasuti raa Na hia mi èdhi. Nèti mamadhe Na, Na bhoke j'ara sèna ka patabuli èdhi nèti koasa sasalasigo èdhi. ✧ ⁶ Ka Na ded'e nare èdhi, j'aj'i ana kabarai Na, sèna ka èdhi sab'a hia Ama Na, Ama Lamatua. Yesus Kristus ne, kapai titu kèna, lula koasa Na èle boe. Lèke sèmi èèna! ✧

⁷ De bhoke musi madha ho ladhe paie-ii! Yesus dènge Ama Na, limuri ne ètu sorga nèi.

* **1:4** Sasuri lii Yunani ètu ne'e, suri, peka na, “pidhu roh dhu patangara dènge kadera paredha Ama Lamatua”. Madhutu dhèu d'èlu-mèu Alkitab, nomer pidhu, sasoa na, nuka j'ara dhu mèci aa dhu tesa. Nèti èèna ka, dhèu d'èlu-mèu cahag'e peka na, pidhu roh se'e, sasoa na, Roh Ama Lamatua dhu Mola-Mèci. Dènge j'ara ne'e, ètu ayat èpa toke lèmi, Yohanis padhai lii mènghi-nale 1) nèti Ama Lamatua, 2) nèti Roh Na, aa 3) nèti Yesus Kristus. ✧ **1:4** Kalua nèti Masir 3:14, Rai-haha Rupa Hiu 4:5 ✧ **1:5** Yesaya 55:4, Lii Sod'a Koa-Kio 89:27 ✧ **1:6** Kalua nèti Masir 19:6, Rai-haha Rupa Hiu 5:10

Te ngaa nèbhu heka Na puru mai d'ara ra'i-liru. Dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha, èèna na ladhe rèdhi Ne, sèmi èèna kahèi dènge rèngu dhu uru na kèj'i Ne. Bèli-camèd'a dhèu aa'i-aa'i nèti mia-mia ètu rai-haha ne manyasa, aa tangi d'ara pèd'a, lula tadhe Ne. Se'e se, mema tare'a-re'a j'aj'i. Lèke tare'a sèmi èèna.✧

⁸ Ama Lamatua peka na,

“Ja'a ne,

Alpa toke d'ai Omega.

Ja'a ne,

A toke d'ai Z.

Aa'i-aa'i ra kapua nèti Ja'a,

karèi nèti uru tèka toke d'ai èle.

Ja'a ne dhu abhu mema le karèi nèti uru ka mai.

Ja'a dhu deo ne'e.

Aa Ja'a dhu bèli-camèd'a, toke d'ai mia-mia.

Ka Ja'a mesa-mesa Ku dhu dènge koasa kapai risi eele!”✧

Yohanis ladhe nèdhi Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a

⁹ Lula èdhi aa'i-aa'i ti parcaya, na, Yesus ne Dhèu Aae èdhi, nèti èèna ka èdhi pa'a'ari. Abhu dhèu leo dhu nasa kahèi lula èdhi madhutu Yesus, ka rèngu paj'era èdhi aa'i-aa'i ti. Te ngaa Yesus pa'era d'ara èdhi, ka bisa taha taruu. Lula ja'a aj'a-nori le dhèu lula-nèti Lii Holo-Nori Ama Lamatua aa lole j'ara-j'ara lula-nèti Yesus, ka abhu dhèu dhu tèka d'ara. Nèti èèna ka, limuri ne ra kèpe rare ja'a, ka hue eele asa pulu Patmos ne'e. ¹⁰ Ka d'ara ca lod'o, lèke dènge lod'o

✧ **1:7** Daniel 7:13, Mateos 24:30, Markus 13:26, Lukas 21:27, 1 Tesalonika 4:17, Sakaria 12:10, Yohanis 19:34,37 ✧ **1:8** Rai-haha Rupa Hiu 22:13, Kalua nèti Masir 3:14

manèngi-mangaj'i, ja'a abhu Roh Ama Lamatua. Kaca'a laa, ja'a tadèngi lii rodhe nèti kabodho. Lii èèna nuka sèmi lii tiu tèbhe sa. ¹¹ Lii ne, pua ja'a, peka na, “Yohanis! Ja'a neo bhoke j'ara èci, ho pad'elo dènge èu. Aa'i-aa'i dhu èu ladhe mèdhi se, èu hud'i suri more ku. Èle èèna, èu hud'i pa'adhu hia pidhu juma'at, nuka ètu kota Epesus, kota Smirna, kota Pergamus, kota Tiatira, kota Sardis, kota Piladelfia, dènge kota Laodikia.”

¹² Ropa tadèngi kore lii ne'e, ja'a kabib'a asa kabodho, neo ke'a cee ka dhu lii deo na. Te ngaa ja'a kèdhi labhu èi mènvi pidhu bua dhu pamadhèdi ètu dedha tatèka labhu, dhu tao nèti hualaa. ¹³ Abhu Dhèu èci dhu titu ètu talora aae labhu se'e. Rèhu Na nuka sèmi Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a. Na pake kodho èci dhu robho d'ai rai, aa dhu cape dènge saledha hualaa ca bèla ètu kakara Na. ✧ ¹⁴ Rèu kètu Na pudhi lao-lao nuka sèmi rèu kahib'i-kalèbho pudhi. † Musi madha Na heo lo'a-lo'a sèmi ai. ✧ ¹⁵ Haga Na mea gèu-gèu sèmi tabaga dhu tunu ètu d'ara ai karoo. Lii Na kadèru sèmi lii bèbhe naha dhasi kapai. ✧

¹⁶ Ètu ai g'ana, Na kèpe dènge hua-hètu pidhu bua. Nèti hèb'a Na, bhodho samala èci dhu dua rèka dhu madèka. Rèhu Na cèb'a-cèb'a nuka sèmi madha lod'o dhu re mèu rai.

¹⁷ Ropa ja'a ladhe kèdhi Dhèu ne'e, hèia ja'a bèbhe dènge ka sèmi dhèu dhu madhe ètu haga

✧ **1:13** Daniel 7:13, 10:5 † **1:14** Sasuri lii Yunani suri, peka na, “Kètu dènge rèu kètu Na pudhi nuka sèmi rèu kahib'i-kalèbho pudhi, aa nuka sèmi salju.” Dua-dua ra peka mi mèdha èci dhu pudhi lao-lao. ✧ **1:14** Daniel 7:9 ✧ **1:15** Daniel 10:6, Yeskial 1:24, 43:2

Na. Te ngaa Na gai ja'a dènge ai g'ana Na, hèia Na lii peka na, “Ana, ee! Baku madha'u! Te aa'i-aa'i se kapua ra nèti Ja'a, karèi nèti uru toke d'ai èle.✧ ¹⁸ Uru èèna, mema Ja'a madhe, te ngaa limuri ne, èu ladhe ku laa! Ja'a mamuri hari le, aa èèna na mamuri taa-taa. Aa Ja'a ka dhu kèd'u gagoe dhu bisa bhoke era pea dhèu madhe, sèna ka pamamuri hari si. ¹⁹ Èu hud'i suri more aa'i ku dhu ladhe mèdhi se, aa suri kahèi ngaa dhu j'aj'i bèli-camèd'a. ²⁰ Ja'a peka uuru ku sasoa na: labhu hualaa pidhu bua se, nuka pidhu juma'at. Aa pidhu hua-hètu dhu èu mèdhi ètu ai g'ana Ja'a ne, nuka ana pajuu dhèu pidhu nèti sorga dhu rèti lii Ama Lamatua hia mi pidhu juma'at sèra.”

2

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu kota Epesus

¹ Èle èèna ka, Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a èèna paredha ja'a, aku Nèngu na, “Yohanis, èu suri more ku sasuri èci. Isi na sèmi ne'e:

‘Mi juma'at ètu kota Epesus:

Sasuri ne, nèti Ja'a, Yesus. Ja'a ka dhu kèd'u pidhu hua-hètu ètu ai g'ana Ja'a. Ja'a dhu kako palème kahèi laladhe pidhu labhu hualaa se cue-cue. Nanene paie lii padhai Ja'a.

² Ja'a ladhe kèdhi le, j'ara mamuri miu ètu kota Epesus, peka na, miu sab'a bia hia Lamatua. Ladhe abhu dhèu bhelu ètu

✧ **1:17** Yesaya 44:6, 48:12, Rai-haha Rupa Hiu 2:8, 22:13

talora aae miu, miu soro tèke boe ne. Ladhe dhèu mai dadugu, peka na, nèngu dhèu pajuu-paleha Lamatua, miu parisa paie-iie mamuri na, sèna ka me'a na, nèngu ne dhèu kapod'e-kabèli. Hèia miu tule eele, aa nanene boe ne. ³ Masi ka dhèu paj'èra miu lula miu parcaya Ja'a, te ngaa miu taha taruu aa hari boe ciki sa.

⁴ Te ngaa Ja'a ladhe, na, miu manahu ètu ca madha j'ara. Lula uru èèna, lod'o miu hiu-hiu parcaya Ja'a, miu mamuri pasue èci dènge èci. Te ngaa limuri ne, miu sèmi heka èèna. ⁵ De miu hud'i sanèd'e hari ku j'ara uru èèna! Te limuri ne, miu pakaj'èu ae nèti j'ara uru èèna. De miu ae eele ka nèti sasala miu se'e, sèna ka mi pasue hari sèmi uru èèna. Te aad'o na, bèli-camèd'a Ja'a mai kore hari labhu hualaa èèna nèti miu. ⁶ Te ngaa d'ara Ja'a ako karej'e, lula miu tule eele lii aj'a-nori nèti Nikolai, dhu ana madhutu na sèra tao madhutu. Ja'a tule eele kahèi tatao kapod'e-kabèli ra sèra.*

⁷ Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Lamatua neo peka dènge juma'at Na sèra. Dhèu cee dhu taha pa'èra madhutu Ja'a toke na madhe, pe Ja'a soro tèke na'a hua aj'u ètu d'ara talora oka Ama Lamatua. Te dhèu dhu na'a hua aj'u èèna, nèngu abhu mamuri taa-taa dènge Lamatua.'”☆

* **2:6** Dhèu d'èlu-mèu Alkitab peka na, èdhi te'a boe ngaa dhu Nikolai aj'a-nori sèra. ☆ **2:7** Lii Lolo dhu Uru Tèka 2:9, Rai-haha Rupa Hiu 22:2, Yeskial 28:13, 31:8

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu kota Smirna

⁸ Èle èèna ka, Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a èèna, tuhu hari lii Na, aku Nèngu na, “Yohanis, èu suri more hari ku sasuri leo èci, dhu isi na sèmi ne'e: ‘Mi juma'at ètu kota Smirna:

Sasuri ne, nèti Ja'a, Yesus. Aa'i-aa'i ra j'aj'i nèti Ja'a, karèi nèti uru ka toke d'ai èle. Uru èèna mema Ja'a madhe, te ngaa limuri ne, Ja'a mamuri hari le. De miu nanene lii padhai Ja'a ne.✧

⁹ Ja'a ke'a le j'aj'èra mamuri miu ètu kota Smirna. Masi ka ètu madha dhèu rai-haha, miu unu aad'o, te ngaa ètu madha Lamatua miu kaja. Abhu dhèu dhu mangaku, na, rèngu sèra dhèu unu Lamatua, te ngaa padhai lii pakarehe kolangara miu. Te ngaa madhutu iia-iia na, rèngu se unu boe Lamatua. Rèngu madhutu dhoka dhèu aae nidhu di. ¹⁰ De nanene paie-iie. Miu baku madha'u, ladhe abhu j'aj'èra era. Sad'i miu me'a, na, dhèu aae nidhu neo tenge dhèu ho kèpe miu cahag'e, sèna ka pamaso asa d'ara bèdho d'ai canguru lod'o. Dad'èi na, sèna ka miu rai tèke eele Ja'a. Masi ka nidhu neo pamadhe miu èèna ka, te ngaa miu baku bhèlu Ja'a kahèi. Te dhèu cee dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, bèli-camèd'a Ja'a pala-bagi ne mamuri, sèna ka na mamuri taa-taa dènge Ja'a.

✧ **2:8** Yesaya 44:6, 48:12, Rai-haha Rupa Hiu 1:17, 22:13

- 11 Nanene paie-iië, ngaa dhu Roh Lamatua neo peka dènge juma'at Na sèra. Dhèu cee dhu madhutu Ja'a toke madhe, èèna na nèngu abhu boe j'aj'èra ètu d'ara dhasi ai dhu heo robhe-robhe kura boe ciki sa èèna. Dènge sèmi ne'e, nèngu abhu boe mamadhe ka dua hari.'”✧

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa mi juma'at ètu Pergamus

12 Hèia Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a ne, tuhu hari lii padhai Na, peka na, “Yohanis, èu suri more hari ku sasuri leo èci, dhu peka sèmi ne'e ka:

‘Mi juma'at ètu kota Pergamus:

Sasuri ne, nèti Ja'a, Yesus. Ja'a ka dhu kèd'u samala rèka dua dhu madèka. Nanene lii padhai Ja'a.

13 Ja'a ke'a mèu le kota Pergamus miu èèna. Te, dhu nèd'u paredha ètu èèna, nuka dhèu aae nidhu. Masi ka sèmi èèna, te ngaa miu kèpe pa'èra kolongara Ja'a, aa parcaya taruu Ja'a. Uru èèna abhu dhèu Ja'a èci ètu èèna, ngara na Antipas. Nèngu aj'a lèke mola-mola j'ara mamuri Ja'a, te ngaa ra pamadhe ne. Masi ka sèmi èèna, te ngaa miu pasili boe Ja'a.

14 Te ngaa Ja'a ladhe, na, miu manahu ètu ca j'ara dua j'ara. Abhu nèti miu pèri-pèri dhèu dhu d'èi madhutu lii aj'a-nori nèti Balaam. Uru èèna Balaam aj'a Balak ho kakèj'i dhèu Isra'el, toke ra sisu dad'èi Lamatua. Balak kakèj'i dhèu Isra'el sèra, ho pae'a dènge ra'a-rinu mèdha sogo-tagu,

✧ 2:11 Rai-haha Rupa Hiu 20:14, 21:8

aa ra tao j'ara makae dènge dhèu dhu j'aj'i boe dhèu èmu-kamali ra. ✧ ¹⁵ Abhu kahèi pèri-pèri dhèu nèti miu dhu madhutu lii aj'a-nori nèti Nikolai. ✧ ¹⁶ De miu hud'i loe ku nèti sasala-sasigo miu sèra. Ladhe aad'o, na, nèbhu heka Ja'a dhiu pad'ui miu dènge lii sakaa dhu nuka sèmi pare dènge samala.

- ¹⁷ Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Lamatua peka dènge juma'at Na. Dhèu cee ka dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, pe Ja'a hia ne na'a roti *manna* nèti sorga dhu tèke paie iie ne. Pe Ja'a pangèd'u ne hèi, hadhu pudhi cue dhu suri tèke ngara hiu na. Dhodhoka nèngu mesa na di dhu ne'a ngara na; dhèu leo re'a boe.' ✧

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu Tiatira

¹⁸ Ka Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a èèna, tuhu hari lii padhai Na, peka na, “Yohanis, èu suri more hari ku sasuri leo èci, dhu peka sèmi ne'e ka:

‘Mi juma'at ètu kota Tiatira:

Sasuri ne nèti Ja'a, Yesus, nuka Ana Ama Lamatua. Musi madha Ja'a heo lo'a-lo'a sèmi ai, aa haga Ja'a mea gèu-gèu sèmi tabaga ètu d'ara ai. Nanene ku lii padhai Ja'a.

- ¹⁹ Ja'a kèdhi le mamuri miu. Miu sue Ja'a tare'a, aa parcaya èra Ja'a kahèi. Miu madhutu

✧ **2:14** Sensus 22:5, 7, 25:1-3, 31:16, Lole Hari J'ara-j'ara Mamuri 23:4 ✧ **2:15** Rai-haha Rupa Hiu 2:6 ✧ **2:17** Kalua nèti Masir 16:14-15, 16:33-34, Yohanis 6:48-50, Yesaya 62:2, 65:15

taruu lii paredha Ja'a ho lalau-lalo'o dhèu. Masi ka dhèu paj'èra miu, te ngaa miu taha taruu. Ja'a ke'a kahèi, limuri ne miu sab'a bia risi hari hia Ja'a.

- 20 Te ngaa miu manahu ètu ca j'ara: miu sèmi mere dènge be'a, bhèni dhu ngara na Isabel, dhu padedha iisi peka na, nèngu èèna dhèu nèti lii padhai Lamatua. Ka miu hud'i na sène, aj'a j'ara-j'ara dhu lèke boe mi dhèu Ja'a. Lula lii a'aj'a na dhu kapod'e-kabèli èèna ka, dhèu Ja'a tao j'ara karehe dènge dhèu dhu j'aj'i boe dhèu èmu-kamali ra, aa ra'a ngang'a sogo-tagu. ²¹ Ja'a dhu kai le bhèni èèna pèri-pèri hari le, sèna ka ele-ho'a nèti sasala na, te ngaa na d'èi boe.
- 22 De ladhe paie-iie. Te Ja'a pama'ète kore le, ho hia ne lèke papèd'a èci, toke na bisa boe puru nèti era j'unu na. Sèmi èèna kahèi dènge rèngu dhu j'unu pa'èci dènge ne. Ladhe rèngu tèke eele boe bhèni aapa ne, nèbhu boe Ja'a huku si kahèi. ²³ Èèna na Ja'a pamadhe aa'i ana-ana nèti bhèni aapa ne. Dènge j'ara ne'e, dhèu-dhèu parcaya sèra re'a, na, Ja'a ne ke'a aa'i d'ara dhèu. Pe Ja'a b'ala miu madhutu tatao dhu miu ad'u-ue.[☆]
- 24 Te ngaa miu cahag'e ètu Tiatira sèra, dhu madhutu boe lii a'aj'a bhèni aapa ne. Miu tule eele le a'aj'a dhu pahuni èèna, dhu ra peka na, 'ilmu maroga nèti dhèu aae

☆ **2:23** Lii Sod'a Koa-Kio 7:10, 62:12, Yermia 17:10

nidhu'. Nèti èèna ka, Ja'a parluu heka kai miu, ²⁵ sad'i miu kèpe pa'èra-èra lalèka miu mi dedha Ja'a, toke Ja'a lèpa hari mai. ²⁶⁻²⁸ Dhèu cee dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, pe Ja'a hia ne koasa. Koasa èèna kapai, nuka sèmi koasa dhu Ja'a abhu nèti Ama Ku, ho paredha dhèu ètu rai-haha ne dènge tatea bèsi. Ladhe abhu dhu lab'a ne, pe na ab'o palaho si, nuka sèmi dhèu pamae èru rai.✧ Èèna na, Ja'a hia miu hua-hètu dhimu kahèi.

²⁹ Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Lamatua neo peka dènge juma'at Na sèra.'”

3

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu Sardis

¹ Hèia Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a ne lii hari dènge ja'a, aku nèngu Na, “Èu suri more hari ku sasuri leo èci, dhu isi na sèmi ne'e: 'Mi juma'at ètu kota Sardis:

Sasuri ne, nèti Ja'a, Yesus. Roh Ama Lamatua ètu Ja'a. Aa Roh ne, pidhu rupa. Ja'a dhu kèpe kahèi pidhu hua-hètu ètu d'ara ai Ja'a. Nanene lii padhai Ja'a.

Ja'a ke'a le tatao miu ètu Sardis. Dhèu peka, na, miu se mamuri madhutu dad'èi Ja'a, te ngaa miu nuka sèmi samanga aad'o ètu kètu. ² De kèd'i ka! Pa'èra parcaya miu dhu oe èle na. Te Ja'a dhu parisa le ngaa dhu miu sab'a, abhu boe dhu mèci ètu

✧ **2:26-28** Lii Sod'a Koa-Kio 2:8-9

madha Ama Lamatua. ³ De baku bhèlu lii aj'a-nori dhu mola, dhu miu nanene aa abhu nèti uru èèna. Madhutu paie-iie dad'èi Ama Lamatua, aa tèke eele sasala-sasigo miu sèra. Ladhe miu kèd'i malai boe, ho mi tao madhutu j'ara sèra, cag'ag'a laa Ja'a dhiu nuka sèmi dhèu mana'u dhu miu me'a mere boe.✧

- ⁴ Te ngaa abhu cahag'e era nèti miu ètu Sardis dhu mamuri mola, nuka sèmi dhèu dhu pakaj'alu boe mèdha-papake ra. Lula miu mamuri mola, ka miu nia kako palere-lere dènge Ja'a, pake mèdha-papake pudhi. ⁵ Dhèu cee dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, bèli-camèd'a nèngu pake mèdha-papake pudhi kahèi. Bèli-camèd'a Ja'a roso eele boe ngara na nèti d'ara sasuri dhu suri ngara dhèu aa'i-aa'i dhu èèna na mamuri taa-taa dènge Lamatua. Èèna na Ja'a mangaku ne ètu madha Ama Ku, dènge ètu madha ana pajuu Ama Ku ètu sorga, peka na, nèngu ne dhèu Ja'a.✧
- ⁶ Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Lamatua peka dènge juma'at Na sèra.'”

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu Piladelfia

⁷ Ka Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a ne lii hari, peka na, “Yohanis, èu hud'i suri more hari ku sasuri leo èci, dhu lii na sèmi ne'e ka:

✧ **3:3** Mateos 24:43-44, Lukas 12:39-40, Rai-haha Rupa Hiu 16:15 ✧ **3:5** Kalua nèti Masir 32:32-33, Lii Sod'a Koa-Kio 69:29, Rai-haha Rupa Hiu 2:7, 20:12, Mateos 10:32, Lukas 12:8

‘Mi juma'at ètu kota Piladelfia:

Sasuri ne nèti Ja'a, Yesus. Ja'a dhu Mola-Mèci dènge dhu Lèke Tare'a. Ja'a ka dhu kèd'u gagoe dhèu aae Daud. Ladhe Ja'a bhoke kore babèdho, abhu boe ca dhèu sa bisa bèdho hari. Ladhe Ja'a bèdho kore, abhu boe ca dhèu sa bisa bhoke.✧

⁸ Ja'a ke'a aa'i ngaa dhu miu tao. Ja'a ke'a kahèi, pangaru miu kapai boe. Masi ka sèmi èèna, miu pasili boe Ja'a, aa madhutu taruu lii a'aj'a Ja'a. Sanèd'e paie, te Ja'a dhu conge le babèdho hia miu, de dhèu èci sa bisa boe bèdho hari.

⁹ Nanene paie-iie! Te abhu dhèu leko-monya dhu peka na, rèngu sèra dhèu unu Lamatua. Te ngaa rèngu sèra, dhèu kapod'e-kabèli dhu madhutu dhèu aae nidhu. Pe me'a unu mi! Ja'a tao si, sèna ka ra dhiu patitu kètu urutuu ètu madha miu, aa ra mangaku na, Ja'a tare'a-re'a sue miu.✧

¹⁰ Lula miu madhutu le paredha Ja'a, ka miu taha madhutu Ja'a, nèti èèna ka, Ja'a bhabhae miu nèti j'aj'èra dhu Lamatua neo hia mai, ho sèku dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha ne.

¹¹ Nèbhu heka, Ja'a dhiu. De miu kèpe pa'èra-èra lii aj'a-nori Ja'a, dhu miu abhu le karèi nèti uru ka. Te mage dhoka abhu dhu parame rare rui-j'aj'èra dhu Lamatua neo b'ala hia miu. ¹² Dhèu cee ka dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, bèli-camèd'a nèngu pea taruu dènge Lamatua, sama sèmi agarii

✧ 3:7 Yesaya 22:22, Ayub 12:14 ✧ 3:9 Yesaya 49:23, 60:14, 43:4

aae dhu titu mènò ètu d'ara Èmu Ama Lamatua. Pe Ja'a suri ngara Lamatua Ja'a, dènge ngara kota Lamatua ètu ngi'u dhèu ne. Kota èèna ra pangare, na, 'Yerusalem Hiu', dhu bèli-camèd'a Lamatua papuru mai nèti sorga. Aa èèna na, Ja'a suri kahèi ngara hiu Ja'a mi ngi'u dhèu ne.✧

13 Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Ama Lamatua peka mi juma'at Na sèra.”

Lamatua Yesus pa'adhu lii moa hia juma'at ètu Laodikia

14 Èle ka, Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a ne, tuhu hari lii, peka na, “Yohanis, èu hud'i suri more ku sasuri dhu limuri tèka, dhu isi na sèmi ne'e ka: 'Mi juma'at ètu kota Laodikia:

Sasuri ne nèti Ja'a, Yesus, dhu dhèu paroa na, 'Tare'a sèmi èèna'. Ja'a ne loe boe padhai lii dènge mola Lii Holo-Nori Ama Lamatua. Dènge aa'i-aa'i dhu Lamatua ad'u-ue sèra, j'aj'aj'i ra nèti Ja'a.✧

15 Ja'a ladhe kèdhi le tatao miu ètu Laodikia. Te ngaa miu sèmi ngaa mèro?! Pana aad'o, aa pacuhi aad'o kahèi. Ladhe pana, na, hud'i tare'a-re'a pana! Aa ladhe pacuhi, na, hud'i tare'a-re'a pacuhi! 16 Te ngaa, lula d'ara miu kajari, bèli-camèd'a Ja'a sabhuu eele miu nèti d'ara hèb'a Ja'a, sama sèmi dhèu sabhuu ilu.

17 Miu padhai lii padedha iisi, peka na, 'Ji'i se, kaja-su'i. Ji'i mamuri be'a, kura boe ngaa-ngaa!' Te ngaa madhutu iia-iia na, d'ara

✧ 3:12 Rai-haha Rupa Hiu 21:2, Yesaya 62:2, 65:15 ✧ 3:14 Lii Hini 8:22

miu dhu bèdhu le, ka me'a heka mia ka dhu be'a. Nèti èèna ka, miu j'aj'i mi dhèu dhu dènge boe ngaa-ngaa, aa dhu dènge boe mèdha ètu ua mi. ¹⁸ De hua iia mai ho hèli mere poe-pai nèti Ja'a, sèna ka miu tare'a-re'a j'aj'i dhèu kaja-su'i. Aa hèli mere mèdha-papake pudhi, ho pahutu era makae mi. Aa hèli mere kahèi èi na'i musi madha, sèna ka roso mi musi madha miu, ho mèdhi mèu hari.

19 Ladhe dhèu pasue Ja'a tao sala, Ja'a kai aa huku si, sèna ka ra j'aj'i be'a. De miu hud'i pamola d'ara mi, ho madhutu Ja'a dènge d'ara kateme.☆

20 Nanene paie-iie. Te Ja'a nuka titu ètu hèb'a èmu ne, aa Ja'a paroa taruu ho neo maso asa d'ara èmu. Ladhe dhèu cee dhu tadèngi lii Ja'a, ho na conge èmu, Ja'a dhiu asa d'ara, sèna ka madhèdi ta'a-tinu pa'èci. ²¹ Dhèu cee dhu taha madhutu Ja'a toke madhe, bèli-camèd'a Ja'a pangèd'u ne hak, ho nèd'u paredha bera-bera dènge Ja'a. Te Ja'a taha le madhutu Ama Ku kahèi, nèti èèna ka limuri ne Ja'a kèd'u paredha sama-sama dènge Ne.

22 Nanene paie-iie, ngaa dhu Roh Lamatua peka mi juma'at Na sèra.'”

4

Rèngu pahaha iisi mi Ama Lamatua ètu sorga

¹ Ropa Dhèu Rai-haha Tare'a-re'a ne, peka nare lii moa Na mi pidhu juma'at sèra, hèia Lamatua

☆ 3:19 Lii Hini 3:12, Ibrani 12:6

bhoke pad'elo dènge ja'a, ngaa-ngaa dhu leo hari. Ètu d'ara ciki oo'e èèna kahèi, ja'a kèdhi babèdho èci dhu bhoke le tangare la'e asa sorga. Ka ja'a tadèngi hari lii dhu mèdhu nèti dhèu deo na, nuka sèmi lii tiu tèbhe, peka na, “Mai ku! Ca'e asa ne'e, sèna ka Ja'a pad'elo dènge èu ngaa-ngaa dhu j'aj'i bèli-camèd'a.”

² Lod'o èèna kahèi, Roh Lamatua ded'e nèti ja'a asa sorga. Cag'ag'a laa, ja'a kèdhi kadera paredha èci, aa abhu dhu madhèdi ètu dedha.

³ Dhu madhèdi ètu kadera èèna heo mangèru dènge mea, èci èèna ka dènge hadhu kale'e dhu kab'ua, dhu ra peka na, *yaspis* dènge *sardius*. Abhu kahèi saroo èci dhu reo nare kadera paredha Na. Saroo ne heo na mangèru sama sèmi hadhu kale'e *samrud*.[☆] ⁴ Ètu èèna kahèi, abhu 24 (dua nguru èpa) kadera paredha iiki, dhu reo rare kadera paredha dhu ètu talora aae èèna. Ètu dedha kadera paredha iiki se'e, madhèdi katua 24 (dua nguru èpa) dhèu. Aa'i-aa'i ra pake mèdha-papake pudhi, dènge solo paredha dhu tao nèti hualaa. ⁵ Nèti kadera paredha ètu talora aae èèna, abhu bela dhu kacèb'a, dènge d'oro dhu lii mèdhu patuu ma'èta boe. Abhu kahèi ob'o pidhu bua dhu heo ètu madha kadera paredha èèna. Rèngu se, nuka sèmi Roh Ama Lamatua dhu pidhu rupa.[☆]

⁶ Ètu madha kadera paredha ne, ja'a kèdhi èi, oe sèmi dhasi dhu mèu aadha-aadha nuka sèmi tèru.

☆ 4:3 Yeskial 1:26-28, 10:1 ☆ 4:5 Kalua nèti Masir 19:16, Rai-haha Rupa Hiu 1:4, 8:5, 11:19, 16:18, Yeskial 1:13, Sakaria 4:2

Hèia ja'a kèdhi badha èpa ngi'u dhu dhae kèdhi mèka ciki sa rai-reo kadera èèna. Ngi'u ra nèti madha toke kabodho, pènu dènge musi madha. Badha se'e ka dhu lalau-lalo'o Lamatua.*

⁷ Badha ka èci, rèhu na sèmi singa. Ka dua, rèhu na sèmi sapi mone. Ka tèlu, rèhu na sèmi dhèu. Aa ka èpa, rèhu na nuka sèmi manea luji dhu lela.* ✧ ⁸ Badha èpa ngi'u se, ci'u-ci'u ka dhu dènge èla ra, èna. Re li'u dènge re d'ara èla se, pènu dènge musi madha kahèi. Mèu-mèda, badha se loe boe sod'a, peka na,

“Ji'i koa-kio kolongara Ama Lamatua!

Ji'i ded'e padedha-dedha kolongara Lamatua!

Lamatua èèna, dhu mola-mèci risi eele!

Koasa Lamatua dhu kapai risi eele.

Lamatua èèna karèi nèti uru ka mai.

Lamatua dhu deo ne'e ne.

Aa Lamatua dhu taa-taa toke d'ai mia-mia la'e!”✧

⁹ Dènge ra sod'a sèmi èèna, rèngu koa-kio dènge pakab'ua Ama Lamatua, aa ra manèngi makasi mi Nèngu kahèi, lula Nèngu ka dhu madhèdi ètu dedha kadera paredha èèna, aa Nèngu ka dhu taa-taa toke d'ai mia-mia. Ropa rèngu sod'a, ¹⁰ hèia 24 (dua nguru èpa) katua sèra pabèbha iisi ra, ka patitu kètu urutuu ètu madha Ama Lamatua, dhu madhèdi ètu kadera paredha èèna. Katua se bhoke eele solo paredha ra, ka ra tèke mi madha kadera paredha èèna, ho

✧ **4:6** Yeskial 1:22 * **4:7** Madhutu dhèu d'èlu-mèu Sasuri Mola-Mèci, ra peka na, èpa badha se nuka: Singa ka dhu koasa risi eele. Sapi ka dhu èra risi eele. Dhèu ka dhu d'èlu-mèu risi eele. Aa manea luji ka dhu mèri risi eele. ✧ **4:7** Yeskial 1:5-10, 10:14 ✧ **4:8** Yeskial 1:18, 10:12, Yesaya 6:2-3

pahaha iisi mi Nèngu dhu mamuri taa-taa dènge
 boe too-lane. Èle ka, ra koa-kio Ne, peka na,
 11 “Ooo, Ama Lamatua!
 Ji'i koa-kio kolongara Lamatua!
 Ji'i ded'e padedha-dedha kolongara Lamatua.
 Lamatua ne, Kètu ji'i.
 Lamatua ne, Ama Lamatua ji'i!
 Lamatua ka dhu nia sèmi more koa-kio ji'i.
 Lamatua ka dhu pantas sèmi lii pakab'ua ji'i.
 Lula Lamatua ka dhu koasa kapai risi eele.
 Aa Lamatua ka dhu dedha risi eele.
 Lamatua ka dhu paj'aj'i aa'i-aa'i.
 Lamatua ka dhu hia mamuri aa'i-aa'i.
 Aa'i-aa'i dhu tesa,
 j'aj'i, lula Lamatua ka dhu ad'u-ue.
 Aa'i-aa'i dhu mamuri,
 dènge a'ae, lula Lamatua ka dhu hia.”

5

Lalulu sasuri dhu segel madhe

¹ Èle èèna ka, ja'a ladhe hari Nèngu dhu
 madhèdi ètu dedha kadera paredha èèna. Na
 kèpe dènge sasuri ca lulu ètu ai g'ana Na. Ètu
 lalulu sasuri ne, dhu suri le re li'u dènge d'ara.
 Ra segel le ètu pidhu era.✧

² Hèia ja'a kèdhi ana pajuu nèti sorga ca dhèu
 dhu kapai aae. Dènge lii aae, na karèi, “Dhèu
 cee ka dhu dènge hak ho bisa bhoke segel aa
 baca sasuri ne?” ³ Na karèi sèmi èèna ka, te
 ngaa ra abhu boe ca dhèu sa dhu dènge hak,
 ho bisa bhoke dènge baca isi sasuri ne. Masi

✧ 5:1 Yeskial 2:9-10, Yesaya 29:11

ka ètu sorga, do ètu rai-haha ne, abhu boe èci sa hèi dhu dènge hak. Ètu era dhèu madhe, aad'o kahèi. ⁴ Ropa kèdhi sèmi èèna, hèia ja'a tangi d'ara pèd'a, lula abhu boe ca dhèu sa dhu dènge hak ho bisa bhoke sasuri aa baca isi na. ⁵ Èle ka, ca dhèu nèti dua nguru èpa katua se'e, lii dènge ja'a, peka na, “Baku tangi, we. Te ana-èpu dhèu aae Daud ca dhèu dhu kapai risi eele, dhu ra haji ngara Na, ‘Singa nèti udhu-rasa Yahuda’. Nèngu ka dhu ab'o palaho le aa'i-aa'i dhu bhelu-katub'a. De Nèngu ka dhu dènge hak, sèna ka bisa bhoke segel aa baca isi sasuri ne.”[✧]

⁶ Ropa tadèngi kore lii ne'e, ja'a kèdhi Ana Kahib'i-Kalèbho dhu titu ètu talora aae badha èpa ngi'u sèra, dènge 24 (dua nguru èpa) katua dhu madhèdi reo rare kadera paredha èèna. Ana Kahib'i-Kalèbho ne, oe sèmi dhu ra pamadhe le. Nèngu ne dènge tadhu pidhu, aa musi madha Na pidhu kahèi. Musi madha pidhu sèra, nuka sèmi Roh Na dhu dènge pidhu rupa, dhu Na papuru mai palème rai-haha ne.[✧] ⁷ Hèia ja'a ladhe kèdhi Ana Kalèbho ne, kako la'e asa madha Nèngu dhu madhèdi ètu kadera paredha èèna, sèna ka sèmi nare lalulu sasuri nèti ai g'ana Na.

⁸ Ropa Ana Kalèbho ne sèmi nare sasuri, cag'ag'a laa badha èpa ngi'u, dènge 24 (dua nguru èpa) katua sèra, pabèbha iisi ra, ka ra patitu kètu urutuu ètu madha Na. Rèngu se èci-èci ka kèpe mèdha lii sod'a oe sèmi sasadhu sa, dènge mago hualaa dhu isi dènge raa aj'u

✧ 5:5 Lii Lolo dhu Uru Tèka 49:9, Yesaya 11:1, 10 ✧ 5:6 Yesaya 53:7, Sakaria 4:10

hèu mènghi, sèna ka ra pasèbu ho pahèu mènghi.
Raa aj'u hèu mènghi se'e ka, nuka lii manèngi-
mangaj'i nèti dhèu unu Lamatua.* 9 Ka rèngu
aa'i-aa'i sod'a lii sod'a hiu èci, peka na:

“Ana Kalèbho ne'e ka dhu nia sèmi nare sasuri
ne.

Ana Kalèbho ne'e ka dhu dènge hak ho bisa
bhoke segel sèra.

Te Nèngu ne'e ka dhu ra pamadhe le.

Hèia Ama Lamatua pake raa Na,

ho suj nare dhèu nèti suku aa'i-aa'i ètu
rai-haha ne,

sèna ka dhèu cahag'e bisa j'aj'i dhèu unu
Lamatua.

Dènge sèmi èèna, dhèu rai-haha nèti lii aa'i-aa'i
dènge rai aa'i-aa'i,

bisa j'aj'i ana-ana Lamatua.*

10 Ana Kalèbho ne'e ka, oru nare si aa'i-aa'i,
j'aj'i mi ca rae-ca nadha.

Ana Kalèbho ne'e ka, hag'e nare si,
j'aj'i dhèu sab'a Lamatua.

Bèli-camèd'a rèngu se'e ka dhu rèd'u paredha
ètu rai-haha.

Pe rèngu sab'a hia Lamatua ètu rai-haha.”*

11 Èle ka, ja'a boti kètu, hèia tadèngi lii mèdhu
aae èci. Hèia ja'a ladhe badha aae èpa ngi'u,
dènge 24 (dua nguru èpa) katua se, tabha hari
dènge ana pajuu nèti sorga ae titu kèna. Ana
pajuu se d'ai juta-kehi.* 12 Rèngu aa'i-aa'i ra
sod'a dènge lii mèdhu, peka na,

* 5:8 Lii Sod'a Koa-Kio 141:2 * 5:9 Lii Sod'a Koa-Kio 33:3,
98:1, Yesaya 42:10 * 5:10 Kalua nèti Masir 19:6, 1 Petrus 2:5,9,
Rai-haha Rupa Hiu 1:6 * 5:11 Daniel 7:10

“Ji'i ded'e padedha-dedha Ana Kalèbho dhu ra
 pamadhe le,
 Lula Nèngu ka dhu nia sèmi nare lii koa-kio ji'i!
 Koasa Na, kapai risi eele.
 Kakaja Na, lale-kabèle.
 Ngangee lii padhai Na, lèke mola-mola.
 A'èra Na, èci sa risi boe.
 Ji'i j'oka padedha-dedha kolongara Na.
 Ji'i pakab'ua Ne.
 Ji'i koa-kio Ne.”

¹³ Èle èena ka, ja'a tadèngi hari lii sod'a dhu
 leo èci. Lii sod'a ne, mai nèti aa'i-aa'i dhu
 mamuri ètu: sorga, dedha-liru, rai-haha, dènge
 d'ara dhasi. Rèngu aa'i-aa'i ra sod'a. Nèti era
 dhèu madhe kahèi, ra madhutu sod'a. Aa'i-aa'i
 ra sod'a, peka na,
 “Ji'i koa-kio Ama Lamatua dhu madhèdi ètu
 dedha kadera paredha.
 Ji'i nedhe padedha-dedha kahèi Ana Kalèbho ne.
 Ji'i pakab'ua Rèngu.
 Ji'i pahaha iisi mi Rèngu.

Lula Rèngu ka dhu rèd'u paredha taa-taa!
 Aa koasa Ra dhu dènge boe too-lane!”

¹⁴ Hèia èpa badha aae se, loe boe dènge lii
 dhaa, peka na, “Tare'a-re'a! Lèke kèna!” Ka 24
 (dua nguru èpa) katua se'e pabèbha hari iisi ra,
 hèia ra patitu kètu urutuu, ho ra pahaha iisi mi
 Ama Lamatua, dènge Ana Kalèbho èena.

6

*Ana Kalèbho bhoke eele segel se èci-èci Segel
 ka èci — Kapala pamusu kalua mai*

¹ Èle ka, ja'a ladhe kèdhi Ana Kalèbho bhoke segel ka èci nèti lalulu sasuri èèna. Hèia ja'a tadèngi, na, èci nèti èpa badha aae sèra parodha dènge lii mèdhu, nuka sèmi lii d'oro. Na paredha, peka na, “Lamu dènge ka!” ² Cag'ag'a laa, ja'a kèdhi jara pudhi ci'u. Dhèu èci dhu manya'e pake dènge solo kapala musu, lula nèngu ka dhu segi taruu ètu d'ara pamusu. Limuri ne na kèpe le kataki-hahusu, la'e ho segi hari musu na ètu rai-haha.✧

Segel ka dua — patao-palaha ètu rai-haha

³ Hèia Ana Kalèbho ne bhoke segel ka dua. Ka ja'a tadèngi badha aae ka dua paredha, peka na, “Lamu dènge ka!” ⁴ Ka jara ci'u dhu mea gèu-gèu kalua mai. Dhèu dhu manya'e jara ne sèmi nare samala aae èci. Ra hia ne koasa ho la'e pamaruru ètu rai-haha, sèna ka dhèu rai-haha èci pamadhe èci.✧

Segel ka tèlu — tèn manganga-mad'èu

⁵ Ka Ana Kalèbho bhoke segel ka tèlu. Hèia ja'a tadèngi lii paredha nèti badha aae ka tèlu, peka na, “Lamu dènge ka!” Kaca'a laa, ja'a kèdhi jara mèdhi ci'u. Dhèu dhu manya'e jara ne nèd'u dènge kabatai cue, sèna ka tai nganga'a dhu oe kura kèna.✧ ⁶ Hèia ja'a tadèngi hari, nuka sèmi lii èci mai nèti talora aae badha èpa ngi'u se, peka na, “Bèli-camèd'a, abhu manganga-mad'èu dhu kapai titu kèna ètu rai-haha. Gaji dhèu ca lod'o nia dhoka hèli laludhu tèlu moo di; te ngaa neo laludhu be'a, abhu dhoka ca moo di. Masi

✧ 6:2 Sakaria 1:8, 6:3, 6 ✧ 6:4 Sakaria 1:8, 6:2 ✧ 6:5 Sakaria 6:2, 6

ka sèmi èèna, dhèu bisa boe pa'ele iie aj'u saitun dènge aj'u anggor ètu d'ara oka ra.”*

Segel ka èpa — dhèu ae madhe

⁷ Èle èèna ka, Ana Kalèbho ne bhoke segel ka èpa. Hèia ja'a tadèngi lii nèti badha aae ka èpa hia paredha, peka na, “Lamu dènge ka!” ⁸ Kaca'a laa, ja'a ladhe kèdhi jara ci'u dhu rèu na sanama karara. Dhèu dhu manya'e jara ne, ngara na ‘Mamadhe’. Aa abhu dhu madhutu ne re limuri, ngara na ‘Era pea Samanga Dhèu Madhe’. Rèngu dua ra abhu koasa ho lasi pamadhe dhèu ètu rai-haha pake samala, tèu manganga-madèu, papèd'a-tarègu, dènge pasoku badha hui dhu bhelu. Ladhe ige aa'i dhèu dhu madhe, aa'i-aa'i ra ca kaboko nèti èpa kaboko nèti dhèu dhu pea ètu rai-haha.✧

Segel ka lèmi — dhèu unu Lamatua tatae toke Na pama'ète lii langu si

⁹ Hèia Ana Kalèbho ne bhoke segel ka lèmi. Ka ja'a kèdhi samanga dhèu dhu ra pamadhe uru sèra ètu ro'a mei korban. Ra pamadhe rèngu lula parcaya Ama Lamatua, aa aj'a-nori dhèu taruu lula-nèti Lii Holo-Nori Na. ¹⁰ Ra pa'oo-parodha, peka na, “Oo Lamatua, Ama dhu kapai risi! Ama dhu mola-mèci! Ji'i parcaya ngaa dhu Lamatua peka-padhai. Te ngaa ji'i hud'i tatae d'ai pèri lod'o hari, heka Lamatua pama'ète lii

* **6:6** Ètu rai nèi, dhèu sèra mamuri nèti aj'u dua se. De masi ka ra abhu manganga-mad'èu dhu kapai titu kèna, te ngaa sad'i aj'u dua se era ètu nèi, rèngu bisa mamuri taruu. ✧ **6:8** Yeskial 14:21

langu, sèna ka huku dhèu dhu pamadhe ji'i ètu rai-haha nèi?"

¹¹ Ropa rèngu karèi rare sèmi èèna, hèia rèngu èci-èci ka abhu kodho pudhi robho d'ai rai. Abhu dhu peka dènge ra, "Tatae hari ku ciki oo'e, toke miu tesa aa'i. Te abhu anga miu era dhu ra pamadhe sèmi miu kahèi."

Segel ka èna — mamadhe-mamopo ètu dedha-liru dènge rai-haha

¹² Ka Ana Kalèbho ne bhoke segel ka èna. Kaca'a laa, ja'a ladhe kèdhi rai-haha ne opo kapai titu kèna. Hèia madha lod'o maroga kiu-kiu, nuka sèmi bèla mèdhi, aa hèru mea sama sèmi raa. ✧ ¹³ Hua hètu-hua hètu nèti dedha-liru bèbhe mai asa rai-haha, nuka sèmi hua aj'u hoa dhu kabhui, lula lèke ngèlu aae. ¹⁴ Hèia ja'a ladhe, na, liru mae bagi mi dua, ka lulu nuka sèmi dhèpi, toke ele. Aa ledhe-ledhe dènge pulu aa'i-aa'i ra gaged'o, toke ele nèti era ra. ✧ ¹⁵ Ropa j'ara se j'aj'i, dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha, mulai nèti dhèu aae-dhèu kapai, komedhaa sordad'u, dhèu kaja-su'i, toke d'ai ènu sèra, aa'i-aa'i ra madha'u titu kèna. Ka rai lasi lu'u ètu ro'a-ro'a loe, dènge sasanga-sasanga hadhu ètu ledhe. ✧

¹⁶ Dhèu sèra pua ledhe-ledhe aa hadhu aae sèra, peka na, "Saguru mere ka ji'i laa! Pahuni ji'i sèna ka Nèngu dhu madhèdi ètu dedha kadera paredha aae èèna, baku nèdhi ji'i. Aa Ana Kalèbho èèna huku ia ka ji'i. ✧ ¹⁷ Ira ii! Ji'i

✧ **6:12** Rai-haha Rupa Hiu 11:13, 16:18, Yesaya 13:10, Yoel 2:10,31, 3:15, Mateos 24:29, Markus 13:24-25, Lukas 21:25 ✧ **6:14**

Yesaya 34:4, Rai-haha Rupa Hiu 16:20 ✧ **6:15** Yesaya 2:19, 21

✧ **6:16** Hosea 10:8, Lukas 23:30

laho mae-mae le, te lod'o d'ai mamadhe-mamopo kèna! Ama Lamatua dènge Ana Kalèbho èèna, neo dutu nanasa Rèngu mi dedha ji'i. Te ngaa èci sa bisa boe sili rare, hèia tatu madhe aa'i mèu-mèu!"✧

7

Ama Lamatua tao cap mi 144.000 (cangasu èpa nguru èpa riho) dhèu

¹ Hèia ja'a ladhe kèdhi ana pajuu Lamatua dhèu èpa puru mai nèti sorga, titu ètu èpa madha ngèlu ètu rai-haha ne, ho taha ngèlu. Ka ngèlu bisa boe tiu asa d'ara dhasi, rai-dedha, dènge aj'u-aj'u.✧ ² Lamatua hia si koasa, ho ra pa'ele iie rai-dedha dènge d'ara dhasi. Ka ja'a kèdhi hari ana pajuu dhu leo ca dhèu nèti sorga, mai nèti dhimu. Na mai nèti dènge cap Ama Lamatua dhu mamuri taa-taa. Hèia na rodhe mi ana pajuu dhèu èpa sèra, peka na, ³ "Mate ku! Baku pa'ele iie ku rai-dedha, do d'ara dhasi, do aj'u sèra. Mate toke ji'i tao ngare ku cap mi katangarèi dhèu unu Lamatua sèra."✧

⁴ Èle èèna ka, rèngu peka dènge ja'a, na, ana pajuu ne tao le tadha mi dhèu unu Lamatua sèra. Dhèu sèra aa'i-aa'i ra 144.000 (cangasu èpa nguru èpa riho) dhèu, dhu mai nèti suku Isra'el. Nuka:

⁵ nèti suku Yahuda, 12.000 (canguru dua riho) dhèu;
suku Ruben, 12.000 dhèu;
suku Gad, 12.000 dhèu;

✧ **6:17** Yoel 2:11, Meliaki 3:2 ✧ **7:1** Yermia 49:36, Daniel 7:2, Sakaria 6:5 ✧ **7:3** Yeskial 9:4, 6

⁶ suku Aser, 12.000 dhèu;
 suku Naftali, 12.000 dhèu;
 suku Manase, 12.000 dhèu;
⁷ suku Simeon, 12.000 dhèu;
 suku Lewi, 12.000 dhèu;
 suku Isaskar, 12.000 dhèu;
⁸ suku Sebulon, 12.000 dhèu;
 suku Yusuf, 12.000 dhèu;
 aa nèti suku Benyamin, 12.000 dhèu.

Dhèu mola-mèci koa-kio Ama Lamatua dènge Ana Kalèbho

⁹ Èle èèna ka, ja'a kèdhi dhèu ae titu kèna, dhu ige kore boe. Rèngu mai nèti suku aa'i-aa'i, nèti udhu-rasa aa'i-aa'i, nèti kabarai aa'i-aa'i, aa nèti lii aa'i-aa'i ètu rai-haha. Rèngu pakaboko tangara asa kadera paredha, aa asa Ana Kalèbho kahèi. Dhèu sèra pake kodho pudhi, aa ra kèpe dènge rèu palam. ¹⁰ Ka aa'i-aa'i ra koa-kio, aku rèngu na,

“Ji'i koa-kio Ama Lamatua ji'i,

dhu madhèdi ètu kadera paredha Na.

Ji'i ded'e padedha-dedha Ana Kalèbho ne kahèi!

Rèngu se'e ka dhu pala mamuri hia ji'i.

Rèngu se'e ka dhu bhoke j'ara mamuri hia ji'i.”

¹¹ Ropa padhai lii rare sèmi èèna, ana pajuu Lamatua nèti sorga dhu rai-reo rare kadera paredha ne, patitu kètu urutuu ra, toke rèhu d'ai rai, tangare asa kadera paredha aae ne. Katua-katua dènge èpa badha aae sèra, tao madhutu sèmi èèna kahèi. Rèngu aa'i-aa'i ra pahaha iisi mi Ama Lamatua, ¹² aa ra peka na,

“Tare'a! Èèna tare'a-re'a!

Ji'i koa-kio Ama Lamatua kahèi!

Ji'i j'oka padedha-dedha kolongara Lamatua kahèi!

Ngangee dènge lii padhai Lamatua, dhu lèke mola-mola.

Koasa Lamatua dhu kapai risi eele.

A'èra Lamatua seli eele.

Ji'i loe boe manèngi makasi mi Ama Lamatua.

Ji'i loe boe pakab'ua Lamatua.

Lèke! Tare'a sèmi èèna!"

¹³ Ropa rèngu koa-kio rare sèmi èèna, hèia nèti 24 (dua nguru èpa) katua se, èci karèi ja'a, aku nèngu na, "Dhèu ae-ae dhu pake kodho pudhi se, èu tadha si, do? Rèngu se mai nèti mia?"

¹⁴ Te ngaa ja'a dhaa, peka na, "Aad'o, ama. Ja'a tadhe boe rèngu se, cee. Ama ka dhu tadhe risi."

Ka na peka dènge ja'a, aku nèngu na, "Rèngu se, dhèu dhu bhodho nèti d'ara j'aj'èra aae.

Rèngu se, dhèu dhu pake le raa Ana Kalèbho ne, sèna ka rase mèdha-papake ra, aa tao papudhi kodho ra.✧

¹⁵ Nèti èèna ka, rèngu titu ètu madha kadera paredha Ama Lamatua.

Mèu-mèda rèngu lalau-lalo'o Lamatua ètu d'ara

Èmu Manèngi-Mangaj'i Na.

Lamatua dènge si taa-taa.

Lamatua madhenge si taa-taa.

¹⁶ Pe rèngu re'a heka manganga.

Pe rèngu koko-kamango heka.

Pe madha lod'o pakèpu heka si.

Pe ka'uri rèngu carici heka lèke lod'o pana.✧

✧ **7:14** Daniel 12:1, Mateos 24:21, Markus 13:19 ✧ **7:16** Yesaya 49:10

17 Ana Kalèbho dhu padètu dènge kadera
paredha èèna,
Pe Nèngu ka j'aj'i dhèu bata-magee kètu rèngu.
Èèna na Nèngu ka eo nèti si,
lasi rinu asa madha èi dhu nèti mamuri hia
dhèu.
Pe Lamatua saku eele sasusa ra,
sèna ka ra tangi ia ka.”✧

8

*Segel ka pidhu — ana pajuu Lamatua sèmi rare
tèbhe pidhu bua*

¹ Hèia Ana Kalèbho ne bhoke segel ka pidhu.
Kabèdhi laa, aa'i-aa'i ètu sorga kalau-karèto boe.
Abhu boe lii èci sa, pe d'ai catenga jam sa.
² Ka ja'a ladhe kèdhi ana pajuu dhèu pidhu nèti
sorga, titu taruu ètu madha Ama Lamatua, dhu
pa'èra lalau Ne. Rèngu èci-èci ka sèmi rare
tèbhe ra.

³ Ka ana pajuu dhu leo ca dhèu, titu ètu madha
mei era tunu raa aj'u hèn mèngi. Nèngu dhu
nèd'u dènge mago hualaa cue, era isi raa aj'u
hèn mèngi. Hèia ra hia ne raa aj'u hèn mèngi
ae-ae, sèna ka na pab'ali dènge lii manèngi-
mangaj'i nèti dhèu unu Ama Lamatua. Ka na
nèti mago hualaa, ho tao sèmi korban dhu hèn
mèngi, sèna ka la'e tèke asa dedha mei hualaa
ètu madha kadera paredha aae.✧ ⁴ Ka na tunu
raa aj'u hèn mèngi ne. Hèia hèn mèngi na ca'e

✧ **7:17** Lii Sod'a Koa-Kio 23:1-2, Yeskial 34:23, Yesaya 49:10,
Yesaya 25:8 ✧ **8:3** Amos 9:1, Kalua nèti Masir 30:1, 3

asa madha Ama Lamatua, palere-lere dènge lii manèngi-mangaj'i nèti dhèu unu Lamatua.

⁵ Èle èèna ka, ana pajuu ne nare ai nèti dedha mei ne, la'e tao asa d'ara mago hualaa èèna. Hèia na pèci mago ne asa rai-haha. Kaca'a laa, ja'a ladhe kèdhi bela kacèb'a lolo aae nèti g'ana-kariu ètu rai-haha. Ka lii tea ma'ète boe, aa rai opo kapai titu kèna.✧

⁶ Èle ka, ana pajuu dhèu pidhu nèti sorga sèra, pa'èra ho tiu tèbhe ra.

Tiu tèbhe ka èci — ana aaj'u kèpu-ladhu ai

⁷ Ropa ana pajuu ka èci tiu tèbhe na, hèia èj'i es aa ai pab'ali dènge raa, sabhori mai asa rai-haha. J'u'u aa'i-aa'i ètu mia-mia kèpu-ladhu ai. Ca era nèti tèlu era ètu rai-haha ne, kèpu-ladhu ai. Aa ca kaboko nèti tèlu kaboko ana aaj'u ètu rai-haha ne, dhu kèpu-ladhu ai kahèi.✧

Tiu tèbhe ka dua — ngaa-ngaa ètu d'ara dhasi madhe

⁸ Ropa ana pajuu ka dua tiu tèbhe na, ka mèdha èci sama sèmi ledhe aae cue dhu heo robhe-robhe, pèci la'e asa d'ara dhasi, toke ca era nèti tèlu era ètu d'ara dhasi j'aj'i raa. ⁹ Hèia ca kaboko nèti tèlu kaboko badha ètu d'ara dhasi, madhe aa'i mèu-mèu. Ca kaboko nèti tèlu kaboko kapa aa'i-aa'i ètu d'ara dhasi, laho eele aa'i si.

Tiu tèbhe ka tèlu — èi j'aj'i pèd'u

✧ **8:5** Atora nèti Ama-ama Agama 16:12, Yeskial 10:2, Kalua nèti Masir 19:16, Rai-haha Rupa Hiu 11:19, 16:18 ✧ **8:7** Kalua nèti Masir 9:23-25, Yeskial 38:22

10-11 Ropa ana pajuu ka tèlu tiu tèbhe na, hèia nèti dedha-liru hua-hètu aae cue bèbhe mai, nuka sèmi ob'o kapai aae èci dhu heo. Hua-hètu ne, ngara na 'Pèd'u'. Ropa na bèbhe mai, èi loko dènge madha èi, j'aj'i pèd'u. Hèia nèti dhèu dhu rinu, ae ka dhu madhe. Ladhe sèmi loko dènge èi madha ètu rai-haha ne hag'e mi tèlu, na, ca hag'e j'aj'i pèd'u.✧

Tiu tèbhe ka èpa — madha lod'o, hèru dènge hua-hètu maroga

12 Hèia ana pajuu ka èpa tiu tèbhe na. Kaca'a laa, madha lod'o, hèru dènge hua-hètu lèke hake, hèia maroga. Ladhe re mèu, maroga èpa jam, lula madha lod'o heo iia heka. Aa ladhe re mèda, maroga kiu-kiu èpa jam kahèi, lula hèru dènge hua-hètu heo iia heka kahèi.✧

13 Èle ka, ja'a doa kètu, ka ladhe kèdhi manea luji ci'u dhu lela dedha titu kèna. Na parodha, peka na, “Kasian! Kasian! Bèli-camèd'a j'aj'èra kapai lèke dhèu aa'i-aa'i dhu mamuri ètu rai-haha. Te ana pajuu dhèu tèlu era, dhu tiu mèka tèbhe ra.”

9

Tiu tèbhe ka lèmi — kabara paj'èra dhèu rai-haha

1 Èle èena ka, ana pajuu ka lèmi tiu tèbhe na. Hèia ja'a kèdhi hua-hètu cue bèbhe asa rai-haha. Ra pangèd'u hua-hètu ne gagoe èci, ho na bhoke babèdho ro'a j'aj'èra dhu marèma na dènge boe

✧ **8:10-11** Yesaya 14:12, Yermia 9:15 ✧ **8:12** Yesaya 13:10, Yeskial 32:7, Yoel 2:10,31, 3:15

too. ² Lod'o na bhoke nare babèdho ro'a ne, kaca'a laa sèb'u dhu mèdhi guru-guru kalua mai, nuka sèmi sèb'u ai na'e j'ami. Sèb'u ne kalua mai dhu kahore-kahore, ca'e la'e asa dedha, ka dedha-liru dènge madha lod'o maroga.✧ ³ Hèia kabara ae titu kèna, lela nèti d'ara sèb'u ai ne, ka bèbhe asa rai-haha. Ama Lamatua dhu pangèd'u le koasa mi rèngu, sama sèmi karakarai.✧ ⁴ Te ngaa Ama Lamatua peka dènge si, ho baku pa'ele iie j'u'u, aj'u-aj'u, dènge ana aaj'u ètu rai-haha. Te ngaa ra hud'i paj'èra ku dhèu dhu dènge boe tadha Lamatua ètu katangarèi ra.✧ ⁵ Lamatua soro tèke kabara se paj'èra dhèu sèra toke d'ai lèmi hèru, te ngaa bisa boe pamadhe si. Dhodhoka tao papèd'a di, sama sèmi karakarai tèpu. ⁶ Ètu d'ara lèmi hèru èèna, rarii aa j'èra titu kèna, toke ra manèngi madhe. Masi ka sèmi èèna, ra madhe boe.✧ ⁷ Ja'a ladhe rupa kabara se sama sèmi jara pamusu. Rèngu pake solo kapala musu dhu tao nèti hualaa. Rèhu ra sama sèmi rèhu dhèu.✧ ⁸ Rèu kètu ra madhera èci èèna ka dènge rèu kètu dhèu bhèni. Ngutu ra mariu sèmi ngutu singa.✧ ⁹ Rèngu se oe sèmi pake kodho bèsi ètu sangasa ra. Lii kahaku èla ra mèdhu sama sèmi jara sordad'u ae titu kèna dhu ère kareta pamusu ra.✧ ¹⁰ Rèu lai ra èra titu kèna, aa dhu dènge raco nuka sèmi raco karakarai. Rèngu se abhu koasa, ho paj'èra dhèu pake raco ra, toke d'ai lèmi hèru. ¹¹ Dhèu aae kabara se, nuka

✧ **9:2** Lii Lolo dhu Uru Tèka 19:28 ✧ **9:3** Kalua nèti Masir 10:12-15 ✧ **9:4** Yeskial 9:4 ✧ **9:6** Ayub 3:21, Yermia 8:3 ✧ **9:7** Yoel 2:4 ✧ **9:8** Yoel 1:6 ✧ **9:9** Yoel 2:5

kètu nèti rèngu aa'i-aa'i dhu ra babège si nèti d'ara ro'a j'aj'èra dhu dènge boe too-lane. Ngara na ètu d'ara lii Ibrani, *Abadon*, aa madhutu lii Yunani, *Apolion*. Sasoa na, “Dhu d'èi pa'ele iie”.

¹² Dènge j'ara ne'e, seli le j'aj'èra ka èci. Te ngaa baku pamud'e! Te dua j'aj'èra dhu leo era, dhu bèli-camèd'a j'aj'i hari.

Tiu tèbhe ka èna — tèlu rupa j'aj'èra ètu rai-haha

¹³ Ka ana pajuu ka èna tiu tèbhe na. Hèia ja'a kèdhi mei hualaa, era dhu pake tunu raa aj'u hèn mènghi, dhu patangara dènge Lamatua. Ka lii èci kalua nèti èpa tadhu ètu kabicu mei èna, ¹⁴ ho peka dènge ana pajuu dhu heka tiu nare tèbhe na, “Abhu ana pajuu dhèu èpa, dhu nèbhu nare sange ne'e lèke èki ètu d'ara loko aae èci, dhu ngara na Efrat. Lamu patabuli eele si!” ¹⁵ Hèia la'e patabuli si, sèna ka ana pajuu èpa se lasi pamadhe dhèu, dhu lèke dènge tèu na, hèru na, lod'o na, dènge jam na, dhu Lamatua pama'ète nare le. Ladhe èdhi bagi dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha ne mi tèlu kaboko, na, dhu madhe, ca kaboko. ¹⁶ Rèngu peka dènge ja'a, na, sordad'u ana pajuu dhu ca'e jara pamusu sèra aa'i-aa'i ra, dua ngasu juta dhèu. ¹⁷ Hèia ja'a ladhe kèdhi sordad'u dènge jara ra. Sordad'u se dhu pake kodho bèsi pa'abhe sangasa ra. Kodho se nuka, dhu mea gèu-gèu, mangèru kale'e, dènge karara oe sèmi èi nasu. Rupa kètu jara se, sama sèmi kètu singa. Nèti hèb'a jara se, kalua ai, sèb'u, aa èi nasu, ¹⁸ ho hia j'aj'èra tèlu rupa asa rai-haha,

✧ **9:13** Kalua nèti Masir 30:1-3

toke dhèu ètu rai-haha ne madhe aa'i ca kaboko nèti tèlu kaboko. ¹⁹ Èle èèna, hèia jara se lasi paj'èra dhèu pake hèb'a dènge rèu lai ra. Ètu rèu lai ra, abhu kètu sèmi kètu mege.

²⁰ Te ngaa abhu dhèu cahag'e ètu rai-haha, dhu ra pamadhe boe nèti j'aj'èra se'e. Masi ka sèmi èèna, rèngu neo boe tèke eele bhabelu-katub'a ra. Rèngu sogo-tagu taruu nidhu aa mèdha-panyau dhu ra tao nèti hualaa, doi pudhi, tabaga, hadhu, dènge aj'u. Masi ka mèdha se bisa boe rèdhi ngaa-ngaa, bisa boe tadèngi ngaa-ngaa, aa bisa boe kako, te ngaa ra loe boe sogo-tagu si.✧ ²¹ Dhèu se'e ro'o boe loe kahèi nèti sasala dhu leo, nuka sèmi pamadhe dhèu, pake na'i nidhu, tao j'ara karehe dènge dhèu dhu j'aj'i boe dhèu èmu-kamali ra, aa mana'u pagogo-pagero.

10

Ana pajuu nèti sorga dhu nèd'u dènge lalulu sasuri iiki

¹ Hèia ja'a ladhe kèdhi ana pajuu Lamatua dhu kapai èci puru mai nèti sorga. Ra'i-liru sarimu nare ngi'u na. Kètu na dhu poi dènge saroo. Rèhu na heo sama sèmi madha lod'o, aa haga na heo èci èèna ka dènge heo ai. ² Nèngu ne kèpe dènge lalulu sasuri iiki, dhu bhoke tèke. Na titu, haga g'ana na ètu d'ara dhasi, haga kariu na ètu dedha-rai. ³ Hèia na pa'oo-parodha, sèmi lii taraa singa. Ropa na pa'oo-parodha nare, hèia d'oro lii pagod'o-god'o pidhu hari. ⁴ Ropa d'oro

✧ **9:20** Lii Sod'a Koa-Kio 115:4-7, 135:15-17, Daniel 5:23

lii, ka ja'a neo suri lii padhai ra. Te ngaa ja'a tadèngi lii èci nèti sorga, peka na, “Èu baku lolo dènge dhèu lii padhai lula-nèti pidhu d'oro se'e! Mage mu suri ngaa-ngaa kahèi.”

⁵ Ka ana pajuu dhu titu haga calaa ètu dedhara, aa haga calaa ètu d'ara dhasi èèna, j'oka ai g'ana na asa dedha-liru, ⁶ hèia na subha, peka na, “Lii dhu ja'a peka ne, lèke tare'a! Ja'a subha dènge kolongara Ama Lamatua, lula Nèngu ka dhu taa-taa! Nèngu ka dhu paj'aj'i lir dènge rai-haha, aa isi ra aa'i-aa'i. Nanene paie-iie! Lod'o dhu èdhi tatae èèna, mamai na oe dètu le. ⁷ Te ladhe ana pajuu Lamatua ka pidhu èèna neo tiu tèbhe na, pe Lamatua tao madhutu ngaa dhu uru èèna dhèu dhae re'a mèka. Te ngaa, ngaa dhu Na neo tao ne, Na peka le dènge dhèu rèti lii padhai Na dhu lalau-lalo'o Ne. De nanene paie-iie, te lii padhai Ja'a ne lèke tare'a.”✧

⁸ Ka lii dhu ja'a tadèngi nèti dedha-liru èèna, peka hari dènge ja'a, aku nèngu na, “Yohanis, lamu ka asa ana pajuu nèti sorga nèi, dhu titu haga na calaa ètu rai-dedha, aa calaa ètu d'ara dhasi. More nèti kacui-aa na, lalulu sasuri iiki dhu bhoke tèke èèna.”

⁹ Hèia ja'a laku dènge ka asa ana pajuu ne, manèngi kore sasuri iiki èèna. Ka na lii dènge ja'a, aku nèngu na, “More ho mu'a ka! Èèna na d'ara hèb'a èu, rasa kee nuka sèmi dhua nasu oni, te ngaa ètu d'ara kabake èu, rasa pèd'u.”

¹⁰ Ropa na padhai lii nare sèmi èèna, ka ja'a sèmi kore sasuri iiki èèna nèti kacui-aa na. Hèia

✧ **10:7** Kalua nèti Masir 20:11, Lole Hari J'ara-j'ara Mamuri 32:40, Daniel 12:7, Amos 3:7

ja'a ku'e dènge ka. Ètu d'ara hèb'a ja'a ne kee sèmi dhua nasu oni. Te ngaa ropa ja'a dhèle, ja'a rasa na ètu d'ara kabake ja'a pèd'u.✧

¹¹ Ka abhu dhu pua ja'a, peka na, “Èu hud'i lamu hari ku, ho peka dènge ka ngaa dhu bèli-camèd'a Lamatua neo tao ètu rai-haha. Peka j'ara-j'ara dhu bèli-camèd'a j'aj'i mi dhèu aae aa'i-aa'i, mi dhèu nèti suku aa'i-aa'i, nèti udhu-rasa aa'i-aa'i, aa dènge nèti lii aa'i-aa'i ètu rai-haha.”

11

Dhèu rèti lii padhai Ama Lamatua dhèu dua dhu kapai risi

¹ Hèia ra j'ole hia ja'a aj'u a'uku calaa dhu madhera nuka sèmi tatea. Ka Ama Lamatua paredha ja'a, peka na, “Yohanis, lamu ho uku Èmu Kapua Manèngi-Mangaj'i Ja'a dènge mei sogo-tagu na ètu kota Yerusalem. Aa ige dhèu-dhèu dhu sabaj'a ètu d'ara Èmu èèna.✧ ² Te ngaa madha Èmu Manèngi-Mangaj'i èèna, mage mu uku, te era èèna dhu hag'e eele le hia suku-suku leo dhu tadhe boe Ja'a. Èèna na rèngu mai j'aj'èli leli ho pakaj'alu kota Ja'a ne, d'ai tèlu tètù dènge cabèka (nuka, 1.260 [ca riho dua ngasu èna nguru] lod'o).✧ ³ Pe Ja'a pua dhèu Ja'a dhèu dua lasi asa era èèna, sèna ka rèti lii padhai Ja'a. Dhèu dua se pake mèdha sasusa, aa ra lole lii moa nèti Ja'a, toke èle 1.260 (ca riho dua ngasu èna nguru) lod'o èèna.”

✧ **10:10** Yeskial 2:8—3:3

✧ **11:1** Yeskial 40:3, Sakaria 2:1-2

✧ **11:2** Lukas 21:24

⁴ Sakaria, ca dhèu nèti lii padhai Lamatua, dhu suri mema le nèti uru ka, lula-nèti dhèu dua se. Na pakasame sèmi aj'u saitun dua kapua, aa era tatèke labhu dua, dhu patitu tangare asa Ama Lamatua, dhu j'aj'i Kètu mi dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha.✧ ⁵ Ladhe dhèu neo paj'èra dhèu dua dhu rèti lii padhai Lamatua, èèna na ai bhodho nèti d'ara hèb'a ra, ho pakèpu aa'i musu ra. Dènge j'ara sèmi ne'e, dhèu dhu neo paj'èra si, tatu madhe. ⁶ Lod'o dua ra j'aj'i dhèu rèti lii padhai Lamatua ètu rai-haha ne, Lamatua pangèd'u ra koasa ho ra bisa taha èj'i, koasa sèna ka tao madha èi j'aj'i raa, aa koasa ho ad'u-ue rupa-rupa mamadhe-mamopo ètu rai-haha, madhutu dad'èi ra.✧

⁷ Lod'o d'ai èle sasab'a-la'a ra, èèna na badha bhelu ci'u bhodho mai nèti ro'a j'aj'èra dhu dènge boe too-lane. Badha ne'e lab'a rèngu dua ra, toke na segi si, aa na pamadhe dua ra.✧ ⁸⁻⁹ Dènge j'ara ne'e, dua ra madhe ètu kota kapai, dhu uru èèna era dhèu paku pamadhe Lamatua rèngu ètu aj'u palolo-palèbha. Te kota ne'e j'aj'i le kota bhelu, sèmi kota Sodom dènge rai Masir uru èèna. Èèna na, dhèu core eele ngi'u aae dua ra, toke d'ai tèlu lod'o dènge ca èta. Ka dhèu-dhèu nèti suku aa'i-aa'i, nèti udhu-rasa aa'i-aa'i, aa dènge nèti kabarai aa'i-aa'i ra, mai lingu. Dhèu se ro'o boe hia ijin ho padhane si,✧ ¹⁰ lula ra karej'e laladhe ngi'u aae dhèu dua se, dhu mai

✧ **11:4** Sakaria 4:3,11-14 ✧ **11:6** 1 Dhèu Aae sèra 17:1, Kalua nèti Masir 7:17-19, 1 Samuel 4:8 ✧ **11:7** Daniel 7:7, Rai-haha Rupa Hiu 13:5-7, 17:8, Daniel 7:21 ✧ **11:8-9** Yesaya 1:9-10

lalai ngangee dhèu ae ètu rai-haha ne. Ka dhèu se aa'i-aa'i ra tao pesta, aa ra pa'adhu hadia èci dènge èci.

¹¹ Te ngaa ropa èle tèlu lod'o dènge ca èta, hèia Ama Lamatua hia si a'ae, ka dua ra mamuri hari. Hèia dhèu-dhèu dhu ladhe rèdhi si, madha'u toke isi ra rèbha-rèbha.✧ ¹² Ka dhèu dua se tadèngi lii dhu mèdhu èci nèti dedha-liru pua ra, peka na, “Dua mi ca'e ka asa ne'e mai!” Hèia dua ra ca'e asa dedha-liru lasi dènge ra'i-liru dhu sarimu nare si. Ropa rèdhi sèmi èena, ka musu ra malaa ko'a-ko'a sène.✧ ¹³ Kaca'a laa, rai opo dhu kapai titu kèna. Ladhe ige èmu aa'i-aa'i ètu d'ara kota, nèti canguru èmu, dhu guri, cue. Aa dhèu dhu madhe, pidhu riho dhèu. Dhu madhe boe, ra madha'u bia. Te ngaa rèngu èena na pakab'ua kahèi kolongara Ama Lamatua, lula Nèngu ka dhu nèd'u paredha ètu sorga.✧

¹⁴ Dènge sèmi ne'e, j'aj'èra ka dua seli le. Te ngaa baku pamud'e! Te calaka ka tèlu oe mai kèna.

Tiu tèbhe ka pidhu — Ama Lamatua dènge Yesus Kristus rèd'u paredha ètu rai-haha

¹⁵ Hèia ana pajuu Lamatua ka pidhu tiu tèbhe na. Kaca'a laa, ja'a tadèngi lii ae-ae nèti sorga, dhu peka na,
 “Limuri ne, dhu rèd'u paredha ètu rai-haha,
 dhodhoka Ama Lamatua dènge Kristus,
 nuka Dhèu dhu Lamatua hag'e nare
 karèi nèti uru ka mai.

✧ **11:11** Yeskial 37:10 ✧ **11:12** 2 Dhèu Aae sèra 2:11 ✧ **11:13**
 Rai-haha Rupa Hiu 6:12, 16:18

Èèna na Lamatua nèd'u paredha taa-taa,
sama sèmi Dhèu Aae.”[✧]

¹⁶ Ka 24 (dua nguru èpa) katua dhu madhèdi ètu dedha kadera paredha ètu madha Ama Lamatua, tadèngi lii èèna kahèi. Hèia ra patitu kètu urutuu, toke rèhu ra d'ai rai, ka ra koa-kio Ama Lamatua, ¹⁷ aa sod'a, peka na,

“Oo Ama Lamatua!

Kètu ji'i!

Ama Lamatua ji'i!

Lamatua ka dhu paredha aa'i-aa'i.

Lamatua ka dhu koasa nare aa'i.

Lamatua ka dhu karèi nèti uru ka mai.

Lamatua ka dhu deo ne'e ne.

Ji'i manèngi makasi mi Lamatua,

Lula Ama pake le koasa Mu dhu kapai risi,

sèna ka mèd'u paredha ètu rai-haha.

¹⁸ Te ngaa dhèu nèti suku-suku nasa titu kèna,

lula rèngu ro'o boe madhutu Lamatua.

Te ngaa limuri ne, Lamatua nasa kahèi,

lula rèngu ro'o boe tadhe Ne.

Limuri ne, d'ai le lod'o na,

sèna ka Lamatua huku dhèu dhu pusi-pahae

boe Ne.

Limuri ne, d'ai le lod'o na,

ho Lamatua palaho dhèu dhu palaho dhèu

leo.

Limuri ne, d'ai le lod'o na,

ho Lamatua parisa lii langu dhèu madhe.

Limuri ne, d'ai le lod'o na,

ho Lamatua b'ae-baj'a èi kabhèsu dhèu sab'a

Na.

Nuka: dhèu rèti lii padhai Lamatua,

[✧] **11:15** Kalua nèti Masir 15:18, Daniel 2:44, 7:14,27

dènge dhèu unu Lamatua,
 Ana iiki-dhèu kapai, dhèu ngèru-dhèu
 heka.
 Lamatua b'ae rui-j'aj'èra mi dhèu aa'i-aa'i ra,
 dhu pakab'ua kolongara Na.”✧

¹⁹ Èle èèna ka, ja'a ladhe kèdhi babèdho
 Èmu Manèngi-Mangaj'i Lamatua ètu sorga, dhu
 conge tèke. Ka ja'a kèdhi boaraka dhu uru èèna
 era tèke lii paredha Ama Lamatua dhu suri ètu
 lei hadhu. Hèia bela kacèb'a lolo aae nèti haa,
 nèti dhimu, d'oro lii pagod'o-god'o, rai-haha ne
 karedha, dènge èj'i es hadhu dhu bia, kabhui
 mai nèti dedha-liru.✧

12

*Mege naga pamusu dènge dhèu bhèni aa
 dènge ana na*

¹ Ka cag'ag'a laa, ja'a kèdhi tadha èci dhu
 kapai titu kèna cèu ètu dedha-liru, dhu dhèu
 dhae rèdhi mèka ca tèka sa. Tadha ne, nuka
 sèmi: bhèni ca dhèu dhu ngi'u na pahutu dènge
 madha lod'o. Hèru j'aj'i mi era pacapa haga na.
 Nèngu pake solo dhèu aae, dhu dènge hua-hètu
 canguru dua bua. ² Bhèni ne dènge babia, ka
 dhu tangi, te abhu le tadha ho nara iisi.

³ Kaca'a laa, ja'a kèdhi hari tadha èci dhu kapai
 aae, dhu cèu ètu dedha-liru kahèi. Tadha ne,
 nuka mege naga mea ci'u dhu kapai. Kètu na
 pidhu, aa tadhu na canguru bua. Ètu kètu na
 sèra, dhu pake solo dhèu aae.✧ ⁴ Na pake rèu

✧ **11:18** Lii Sod'a Koa-Kio 2:5, 110:5, 115:13 ✧ **11:19** Rai-haha
 Rupa Hiu 8:5, 16:18, 16:21 ✧ **12:3** Daniel 7:7

lai na, ho saku eele hua-hètu ca kaboko nèti tèlu kaboko ètu dedha-liru. Hèia na core hua-hètu se asa rai-haha. Ka la'e titu ètu madha bhèni ne, na tatae toke bhèni ne nara iisi. Te na neo dhèle dènge ka ana nèti bhèni ne.✧ 5 Hèia bhèni ne nara iisi Ana Mone ca dhèu. Te ngaa ana pajuu Ama Lamatua ca dhèu nèti sorga, mai parame nare Ana ne, ka rai nèti asa Lamatua, sèna ka nèd'u paredha sama-sama dènge Ama Lamatua ètu sorga. Te bèli-camèd'a Ana ne paredha suku aa'i-aa'i ètu rai-haha dènge koasa dhu kapai risi eele.✧ 6 Te ngaa bhèni ne rai la'e asa d'ara mamoo èci dhu Lamatua tao tèke hia ne. Pe ra ladhe-leru ne, toke tèlu tèu dènge ca èta, (nuka, 1.260 [ca riho dua ngasu èna nguru] lod'o).

Mikael pamusu dènge mege naga ètu sorga

7 Èle èena ka, j'aj'i pamusu aae ètu sorga. Ana pajuu Ama Lamatua nèti sorga, dènge kapala musu ra Mikael, lab'a mege naga dènge ana pajuu na.✧ 8 Ka Mikael si segi mege naga ne dènge ana pajuu na sèra. Èle ka, ra kai mege naga ne dènge ana pajuu na sèra, ho pea ia ka ètu sorga. 9 Nèti èena ka, ra bhabhoo eele si nèti sorga, hèia core si asa rai-haha. Mege naga ne, nuka dhèu aae nidhu, dhu ngara na 'Lamatua nidhu'. Karèi nèti uru ka, nèngu ne'e ka dhu leko-monya dhèu ho ad'u-ue sasala.✧ 10 Hèia ja'a tadèngi hari lii dhu mèdhu èci nèti dedha-liru, peka na,

✧ 12:4 Daniel 8:10 ✧ 12:5 Yesaya 66:7, Lii Sod'a Koa-Kio 2:9

✧ 12:7 Daniel 10:13,21, 12:1, Yudas 9 ✧ 12:9 Lii Lolo dhu Uru Tèka 3:1, Lukas 10:18

“Uru èèna, mege naga ne'e ka dhu titu dhii-dhii
 ètu madha Ama Lamatua.

Sasab'a nèngu, nuka pèci sasala asa a'ari
 èdhi, dhèu parcaya sèra.

Na loe boe galaa si mèu-mèda.

Te ngaa limuri ne, ra bhabhoo eele ne nèti sorga.

De limuri ne aa'i-aa'i tesa le.

Te d'ai lod'o na kèna, sèna ka Lamatua hia
 mamuri mi dhèu rai-haha.

Limuri ne Lamatua nèd'u le paredha dènge
 koasa Na dhu kapai.

Aa Na ded'e le Kristus,

Dhèu dhu hag'e nare ho j'aj'i Dhèu Aae
 dhu paredha suku aa'i-aa'i ra.✧

11 A'ari èdhi sèra ka dhu segi mege naga èèna,
 dhu uru èèna pèci sasala mi rèngu,
 lula raa Ana Kalèbho dhu suti sèna ka saku
 eele sasala-sasigo ra.

A'ari èdhi segi ne kahèi,

lula rèngu bani lole Lii Holo-Nori Lamatua.

Masi ka dhèu nasa ho neo pamadhe si,

te ngaa ra bege boe.

12 De aa'i-aa'i dhu mamuri ètu sorga hud'i
 karej'e-karae ku!

Te ngaa aa'i-aa'i dhu mamuri ètu rai-haha hud'i
 bori pa'èra ku,

lula mamadhe-mamopo oe bèbhe mai lèke
 miu.

Dhèu aae nidhu puru mai le ètu talora aae
 miu.

Nèngu nasa titu kèna,

lula ne'a, na, lod'o ho nèngu tao bhabhelu,
 oe èle kèna!”

✧ 12:10 Ayub 1:9-11, Sakaria 3:1

Mege naga patangi-tenge bhèni èèna ètu rai-haha

¹³ Ropa mege naga ne'a, na, nèngu dhu ra core le asa rai-haha, ka la'e dènge tenge bhèni dhu nara iisi Ana èèna, ho neo paj'èra ne. ¹⁴ Te ngaa ra hia bhèni ne èla dua, nuka sèmi èla manea luji, sèna ka na lela la'e lu'u asa d'ara mamoo dhu pakaj'èu nèti mege naga. Ètu era nèi, ra ladhe-leru ne, toke tèlu tèu dènge ca èta.*

¹⁵ Ropa nèdhi nare sèmi èèna, hèia mege naga ne sabhuu èi, nuka sèmi èi aae lala, ho neo hae nèti bhèni ne. ¹⁶ Te ngaa rai-haha bara bhèni ne, dènge j'ara pacangange rai, ho dhèla aa'i mèu-mèu èi ne, dhu kalua nèti d'ara hèb'a mege naga, sèna ka baku d'ai bhèni ne. ¹⁷ Ka mege naga ne nasa titu kèna dènge bhèni ne. Hèia la'e pamusu dènge ana-ana leo nèti bhèni ne, nuka dhèu-dhèu dhu madhutu lii paredha Ama Lamatua, aa dhu loe boe nèti peka-padhai Lii Lolo Be'a lula-nèti Yesus. ¹⁸ Èle èèna ka, mege naga ne la'e titu ka ètu sebhe dhasi, dènge kadhi ngutu kèru-kèru.

13

Badha bhelu dhu kalua nèti d'ara dhasi

¹ Hèia ja'a kèdhi badha bhelu ci'u dhu kalua nèti d'ara dhasi. Badha ne, kètu na pidhu, aa tadhu na canguru. Ètu kolo tadhu na sèra, dhu

* **12:14** Alkitab lii Yunani uru tèka, suri peka na, “ca lod'o, dua lod'o, dènge ca'èta lod'o”. Lii se'e, sama sèmi ètu sasuri *Daniel* 7:25, 12:7. Lod'o èèna, nuka 42 (èpa nguru dua) hèru, do, 1.260 (ca riho dua ngasu èna nguru) lod'o ètu fasal 11:2-3.

pake solo dhèu aae. Ètu kètu na sèra, dhu suri lii-lii pakarehe Ama Lamatua. ✧ ² Ngi'u na, sama sèmi meo aasu. Haga na, èci èèna ka dènge haga kiu aau. Hèb'a na sèmi hèb'a singa. Mege naga èèna pangèd'u koasa na mi badha bhelu ne, ho madhèdi ètu dedha kadera paredha, aa pake koasa na aa'i-aa'i. ✧ ³ Ètu kètu èci nèti badha bhelu ne, abhu era hisu aae èci, nuka sèmi dhu ra pare ne ka oe madhe, te ngaa madhe boe. Dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha ne malaa, ropa ladhe rèdhi a'èra na, ka dhèu se madhutu ne. ⁴ Dhèu se pahaha iisi ra mi mege naga ne, dènge ded'e padedha-dedha ne nuka sèmi Lamatua, lula mege ne ka dhu pangèd'u koasa na mi badha bhelu èèna. Dhèu sèra koa-kio kahèi badha bhelu ne, peka na, “Nèngu ne kapai titu kèna! Abhu boe èci sa dhu bisa segi ne!”

⁵ Ama Lamatua soro tèke badha bhelu ne, sèna ka na padedha iisi na, aa padhai lii pakarehe Lamatua. Hia ne ijin kahèi, ho nèd'u paredha toke d'ai tèlu tèu dènge ca èta (nuka 42 [èpa nguru dua] hèru). ⁶ Nèti èèna ka, na padhai lii pamanahu kolongara Ama Lamatua, dènge pakarehe kolongara dhèu-dhèu unu Lamatua dhu pea ètu sorga. ✧ ⁷ Ama Lamatua soro tèke ne kahèi, ho pamusu lab'a dhèu-dhèu unu Lamatua, toke na segi. Na abhu koasa kahèi, sèna ka paredha suku aa'i-aa'i, udhu-rasa aa'i-aa'i, lii aa'i-aa'i, aa kabarai aa'i-aa'i ètu rai-haha ne. ✧ ⁸ Nèti èèna ka, dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha

✧ **13:1** Daniel 7:3, Rai-haha Rupa Hiu 17:3,7-12 ✧ **13:2** Daniel 7:4-6 ✧ **13:6** Daniel 7:8,25, 11:36 ✧ **13:7** Daniel 7:21

ne, sogo-tagu badha bhelu èèna, nuka rèngu aa'i-aa'i dhu ngara ra suri boe ètu d'ara Sasuri Ana Kalèbho. Uru èèna dhèu pamadhe Ana Kalèbho èèna, te ngaa Lamatua pamamuri hari Ne. Lod'o Ama Lamatua paj'aj'i mèka rai-haha ne, Nèngu dhu suri nare le ngara-ngara nèti dhèu parcaya aa'i-aa'i ra ètu d'ara sasuri Na. Dhu peka na, pe rèngu sèra ka dhu unu mamuri taa-taa, toke d'ai mia-mia dènge Nèngu.✧

9 “Nanene paie-iie!

10 Ladhe Lamatua pama'ète nare le, dhèu cee ka dhu hud'i lèke kèpe,
pe ra kèpe rare ne.

Aa ladhe Lamatua pama'ète nare le, dhèu cee ka dhu hud'i madhe ku dènge samala,
pe ra pamadhe nèngu pake samala kahèi.”

Nèti èèna ka, dhèu-dhèu unu Lamatua baku hari kabodho, te èèna hia ra tebho ho madhutu taruu dènge parcaya Na taa-taa!✧

Badha bhelu dhu bhodho nèti rai-haha

11 Èle, hèia ja'a kèdhi badha bhelu dhu leo ci'u, bhodho nèti rai-haha. Tadhu na dua, nuka sèmi tadhu kahib'i-kalèbho. Lii na nuka sèmi lii mege naga. 12 Nèngu nèti lii padhai lamatua na, nuka badha bhelu dhu uru èèna, dhu lèke pare ka oe madhe. Na abhu koasa nèti lamatua na, sèna ka na laka-seti dhèu rai-haha aa'i-aa'i ho sogo-tagu lamatua na. 13 Nèngu tao tadha-tadha malaa dhu kapai kahèi, toke na bisa papuru ai nèti dedha-liru, ètu madha dhèu ae-ae. 14 Dènge j'ara sèmi ne'e, ka badha bhelu ka dua ne, pake

✧ 13:8 Lii Sod'a Koa-Kio 69:29 ✧ 13:10 Yermia 15:2, 43:11

koasa nèti lamatua na, ho kapod'e-kabèli dhèu rai-haha. Na paredha dhèu ho tao mèdha sogo-tagu cue, rupa na nuka sèmi lamatua na, sèna ka ra pakab'ua lamatua na, dhu uru èèna dhèu pare ne, ka oe madhe. ¹⁵ Ama Lamatua soro tèke kahèi, badha dhu kapod'e-kabèli ne, ho na hia a'ae, sèna ka pamamuri mèdha sogo-tagu ne. Nèti èèna ka, mèdha sogo-tagu ne bisa padhai lii, ho pua pamadhe dhèu dhu ro'o boe pahaha iisi mi nèngu.

¹⁶ Badha dhu kapod'e-kabèli ne laka-seti dhèu kahèi, sèna ka tao tadha mi ai g'ana ra, do mi katangarèi ra. Dhèu aa'i-aa'i, nuka ana iiki-dhèu kapai, dhèu kaja-dhèu unu aad'o, dhèu ènu, do dhèu mardeka, rèngu aa'i-aa'i ra hud'i abhu ku cap èèna. ¹⁷ Te ladhe aad'o, dhèu sèra bisa boe pahia do pahèli ngaa-ngaa. Ètu d'ara cap ne, dhu suri ngara badha bhelu ka èci, dènge nomer na.

¹⁸ De hud'i pangee paie-iie! Dhèu dhu d'èlu-mèu bisa re'a sasoa nèti nomer èèna. Nuka “666” (èna ngasu èna nguru èna), dhu paj'uj'u mi dhèu rai-haha.*

14

Ana Kalèbho dènge dhèu Na 144.000 (cangasu èpa nguru èpa riho) dhèu

¹ Èle èèna ka, ja'a boti kètu, kaca'a laa, ja'a ladhe kèdhi Ana Kalèbho dhu titu ètu kolo ledhe

* **13:18** Madhutu dhèu d'èlu-mèu Alkitab, uru èèna ètu nèi, nomer “èna”, sasoa na, ca j'ara dhu be'a boe, dhu tesa boe, dhu mèci boe, aa dhu bhelu-katub'a. De nomer “èna ngasu èna nguru èna”, sasoa na, “dhu bhelu risi eele”.

iiki èci. Ngara na ledhe Sion. Na titu dènge dhèu Na 144.000 (cangasu èpa nguru èpa riho) dhèu. Ètu katangarèi dhèu se'e, dhu suri ngara Ana Kalèbho, dènge ngara Ama Na.☆ 2 Hèia ja'a tadèngi lii èci nèti dedha-liru. Lii ne kadèru sèmi lii bèbhe naha dhasi kapai, aa dou sèmi lii d'oro. Te ngaa lii ne culi be'a titu kèna, nuka sèmi dhèu ae dhu karihu sasadhu. 3 Ka ja'a kèdhi 144.000 (cangasu èpa nguru èpa riho) dhèu se, dhu titu tangare asa madha Ama Lamatua, dènge badha aae èpa ngi'u dhu reo rare kadera paredha Lamatua, aa dènge katua-katua sèra. Dhèu ae-ae se sod'a lii sod'a hiu èci. Lii sod'a ne, dhodhoka rèngu di dhu re'a, dhèu leo aad'o. Te rèngu dhu pabe'a le dènge Lamatua, lula Lamatua pake raa Ana Na, ho sui si nèti sasala-sasigo ra. 4 Mamuri rèngu mola-mèci le, nuka sèmi mone kalora iisi dhu pa'èci nèdhi mèka dènge dhèu bhèni. Rèngu parai eele boe dènge Ana Kalèbho èèna, sad'i asa era mia èèna ka, lula Ama Lamatua sui le rèngu pake raa Ana Na, sèna ka rèngu j'aj'i dhèu unu Lamatua. Rèngu èci èèna ka dènge hua hela dhu uru tèka nèti d'ara oka hia mi Lamatua dènge Ana Kalèbho. 5 Rèngu dhu re'a boe padhai lii leko-monya, lula d'ara ra mola.☆

Tèlu ana pajuu nèti sorga rèti lii

6 Ka ja'a kèdhi ana pajuu Lamatua ca dhèu hari mai nèti sorga. Ana pajuu ne dhu lela dedha titu kèna, ho rodhe palème Lii Lolo Be'a Lamatua,

☆ 14:1 Yeskial 9:4, Rai-haha Rupa Hiu 7:3 ☆ 14:5 Sefanya 3:13

dhu ma'ète boe ciki sa. Na lela palème era, ho peka dènge dhèu aa'i-aa'i ètu rai-haha, nèti suku aa'i-aa'i, nèti udhu-rasa aa'i-aa'i, nèti lii aa'i-aa'i, dènge negara aa'i-aa'i. ⁷ Na pa'oo-parodha, peka na,

“Miu hud'i pakab'ua ku Ama Lamatua!

Miu hud'i j'oka padedha-dedha kolongara Na dhu dedha risi eele!

Lula lod'o na d'ai le,

ho Lamatua parisa lii langu dhèu aa'i-aa'i madhutu tatao ra.

Koa-kio Ne!

Ded'e padedha-dedha kolongara Na!

Lula Nèngu ka paj'aj'i liru dènge rai-haha.

Aa nèti paredha Na, ka dhasi dènge madha èi j'aj'i aa'i mèu-mèu.”

⁸ Ropa padhai lii nare sèmi èèna, hèia ja'a kèdhi hari ana pajuu dhu leo ca dhèu nèti sorga, dhu mai madhutu ana pajuu dhu mai uru èèna. Na lii, aku nèngu na, “Laho eele le! Laho mae-mae le! Kota Babel dhu kapai na, laho le! Kota dhu bhelu èèna, guri eele le pamera dènge rai. Uru èèna, kota ne, nuka sèmi bhèni kajeo dhu laka-seti suku aa'i-aa'i ètu rai-haha ne ho rinu mahu, aa madhutu dad'èi na, ka ad'u-ue j'ara makae. Te ngaa limuri ne kota ne, pasae nare le pala na nèti nanasa Lamatua.”[☆]

⁹ Hèia ja'a kèdhi hari ana pajuu dhu leo ca dhèu nèti sorga, mai madhutu ana pajuu ka dua deo na. Na pa'oo-parodha, peka na, “Mata unu mi! Dhèu aa'i-aa'i dhu sogo-tagu badha bhelu dènge mèdha sogo-tagu na, do abhu cap ètu

[☆] 14:8 Yesaya 21:9, Yermia 51:8, Rai-haha Rupa Hiu 18:2

katangarèi, do ètu kacui-aai, pe rèngu pasae rare nanasa Lamatua! ¹⁰ Bèli-camèd'a Lamatua mesa Na sabhori mai nanasa Na mi dedha rèngu, nuka sèmi Na panginu si èi uuru nèti èi anggor pèd'u. Èèna Na core si asa d'ara èi nasu dhu heo robhe-robhe dhu loe boe ciki sa. Ana pajuu Na nèti sorga sèra, aa Ana Kalèbho èèna kahèi ladhe rèdhi j'ara ne'e. ¹¹ Peka ka laa, dhèu aa'i-aa'i dhu sogo-tagu badha bhelu dènge mèdha sogo-tagu na, do rèngu dhu lèke le cap na, pe dui rare j'aj'èra taa-taa. Sèb'u nèti j'aj'èra rèngu bhodho mai loe boe mèu-mèda.”[☆]

¹²⁻¹³ De se'e se, sasoa na, dhèu unu Ama Lamatua, hud'i nanene ku paie-iie lii paredha Na, aa parcaya taruu mi Yesus, aa baku hari kabodho.

Hèia ja'a tadèngi lii èci nèti dedha-liru, peka na, “Yohanis! Èu hud'i suri ku sèmi ne'e: karèi nèti deo ne'e, dhèu dhu parcaya Lamatua Yesus, ladhe ra madhe, rèngu abhu oto.”

Hèia Roh Ama Lamatua dhu Mola-Mèci dhaa, peka na, “Tare'a! Bèli-camèd'a rèngu sèra oto tare'a-re'a! Lula rèngu j'èra le ètu rai-haha, te ngaa ra taha ho madhutu taruu Lamatua. De èèna na, Lamatua b'ala j'aj'èra rèngu, ka rèngu mamuri j'èra heka ètu sorga.”

Hahuku Ama Lamatua ètu rai-haha nuka sèmi puu-g'ètu dhu pake hela pare j'u'u

¹⁴ Èle èèna ka, ja'a padoa kètu. Kaca'a laa, kèdhi ra'i-liru dhu pudhi lao-lao, aa ca dhèu dhu madhèdi ètu dedha na. Dhèu ne, oe sèmi Dhèu

☆ **14:10** Yesaya 51:17, Lii Lolo dhu Uru Tèka 19:24, Yeskial 38:22

☆ **14:11** Yesaya 34:10

Rai-haha Tare'a-re'a. Na pake dènge solo juara dhu tao nèti hualaa, aa nèd'u dènge hela pare j'u'u madèka èci.✧

15 Hèia ja'a kèdhi ana pajuu dhèu èci hari nèti sorga, kalua nèti d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i Ama Lamatua. Na rodhe dhèu dhu madhèdi ètu dedha ra'i-liru èèna, peka na, “Pake hela èu èèna ho lamu puu-g'ètu ka! Te d'ai le hèru pakaboko isi rai.”✧ 16 Ka Dhèu dhu madhèdi ètu dedha ra'i-liru ne, kèpe nare hela na, ka na la'e puu-g'ètu. Hèia na oru kaboko isi rai nèti rai-haha.

17 Ka ana pajuu dhu leo hari ca dhèu kalua nèti d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i ètu sorga. Nèngu nèd'u dènge hela pare j'u'u madèka èci, ho neo g'ètu hua aj'u.

18 Hèia ana pajuu dhu leo hari èci kalua nèti era tunu raa aj'u hèn mènghi ètu d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i ètu sorga. Sasab'a ana pajuu ne, nuka j'aga ai ètu era tunu raa aj'u hèn mènghi. Na pa'oo pua ana pajuu dhu nèd'u hela pare j'u'u deo na, aku nèngu na, “Pake ka hela èu èèna, ho lamu ka g'ètu hua aj'u ètu rai-haha! Te ètu nèi, hua anggor dhu madhasa aa'i le.” 19 Ka ana pajuu ne kèpe nare ka hela pare j'u'u na la'e asa rai-haha, ho na g'ètu hua anggor, j'ue dènge ii kateme. Hèia na pamaso hua anggor se asa d'ara bak pacèli anggor. Ka ra j'èli marèu anggor se, sèna ka rare èi. J'èli marèu hua anggor ètu d'ara bak pacèli ne, sasoa na, nanasa Lamatua. 20 Bak pacèli ne ètu li'u kota. Ropa ra j'èli marèu anggor se, hèia raa kalua ae-ae. Raa ne hae sama sèmi

loko cue, dhu madhera na 300 (tèlu ngasu) kilo, aa marèma na d'ai ca meter ca èta.* ☆

15

Ana pajuu dhèu pidhu nèti sorga rèti pidhu calaka kapai asa rai-haha

¹ Hèia ja'a ladhe kèdhi tadha èci ètu dedhaliru, dhu kapai titu kèna, toke ja'a malaa bia. Abhu ana pajuu dhèu pidhu nèti sorga, èci-èci ka dènge koasa ra, ho hia calaka kapai asa rai-haha. Pidhu calaka se, nuka j'aj'èra dhu limuri tèka. Ladhe j'ara se aa'i-aa'i ra j'aj'i ka, d'ara Ama Lamatua pacuhi, ka nasa heka dènge dhèu rai-haha.

² Ka ja'a kèdhi dhasi dhu ha'a-ha'a, nuka sèmi tèru dhu pab'ali dènge ai. Ja'a kèdhi kahèi dhèu ae dhu titu ètu sebhe dhasi èèna. Dhèu se'e ka dhu madhutu boe badha bhelu èèna, aa ra sogo-tagu boe mèdha sogo-tagu na, aa dhu sèmi boe cap na hèi. Rèngu aa'i-aa'i dhu kèpe dènge mèdha lii sod'a èci nuka sèmi sasadhu, dhu ra abhu nèti Ama Lamatua. ³ Ka ra sod'a lii sod'a èci dhu Musa suri. Musa ne, ana pua-paleha Ama Lamatua uru-uru sèra. Dhèu se'e se sod'a kahèi lii sod'a èci dhu koa-kio Yesus. Te uru èèna, dhèu pamadhe Ne, sama sèmi dhèu roro pamadhe ana kalèbho ètu d'ara Èmu

* **14:20** Alkitab lii Yunani suri madhera loko ne, “1.600 (ca riho èna ngasu) *stadia*”, sama sèmi 296 (dua ngasu ceo nguru èna) toke 300 (tèlu ngasu) kilometer. Aa marèma loko ne, ra suri, peka na, “katitu na, sèmi madhera dhari rarapa jara”, nuka ca meter dènge ca'èta. Jara ra kapai risi nèti jara Edha. ☆ **14:20** Yesaya 63:3, Tangi Lii Ngob'i-ngob'i 1:15, Rai-haha Rupa Hiu 19:15

Kapua Manèngi-Mangaj'i Ama Lamatua, sèna
ka pamaringi d'ara Na. Dhèu se sod'a, peka na,*
“Ji'i koa-kio Ama Lamatua!

Ji'i j'oka padedha-dedha kolongara Na!
Lula koasa Lamatua kapai risi eele.

Dènge a'èra Na kapai titu kèna.

Lamatua ka dhu nèd'u le paredha mi suku aa'i-
aa'i ètu rai-haha.

Lamatua ka dhu j'aj'i Dhèu Aae mi udhu-rasa
aa'i-aa'i ètu rai-haha.

Tatao Lamatua mola sèmi isi pupu.

Sasab'a Lamatua be'a seli eele!

J'ara Lamatua mèu rèd'e-rèd'e.

Mamuri Lamatua lèke mola-mola!✧

⁴ Dhèu aa'i-aa'i ra j'oka padedha-dedha kolon-
gara Lamatua,

Dhèu aa'i-aa'i ra koa-kio babe'a Lamatua.

Lula Lamatua mesa Na dhu mola-mèci.

Aa Lamatua mesa Na di, dènge boe sasala.

Pe suku aa'i-aa'i mai pahaha iisi mi Lamatua.

Pe udhu-rasa aa'i-aa'i mai manèngi makasi mi
Lamatua.

Lula dhèu aa'i-aa'i re'a rèdhi le tatao
Lamatua dhu be'a.

Aa dhèu aa'i-aa'i re'a le mamola d'ara
Lamatua.”✧

⁵ Ropa dhèu se èle sod'a, ja'a kèdhi Kama Luri
Mola-Mèci ètu d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i
Lamatua ètu sorga, dènge bhèla bhabhiri dhu
bhoke pataleo tèke.✧ ⁶ Ka ja'a kèdhi ana

* **15:3** Musa tao lii sod'a ne, lod'o Lamatua lere nèti dhèu Isra'el
sèra nèti Mesir, era j'aj'èra rèngu. ✧ **15:3** Kalua nèti Masir
15:1-18 ✧ **15:4** Yermia 10:7, Lii Sod'a Koa-Kio 86:9 ✧ **15:5**
Kalua nèti Masir 38:21

pajuu dhèu pidhu nèti sorga dhu rèti dènge pidhu calaka sèra. Rèngu kalua mai nèti Èmu Manèngi-Mangaj'i Ama Lamatua. Rèngu pake mèdha-papake dhu kale'e pudhi mèu, aa pake salalu dhu tao nèti poe dènge pai. ⁷ Hèia ja'a ladhe kèdhi badha aae èci nèti èpa ngi'u sèra ètu sebhe kadera paredha Lamatua, dhu papala pidhu bokor hualaa mi ana pajuu dhèu pidhu sèra. Pidhu bokor se, èci-èci ka dhu isi ra hahuku nèti Ama Lamatua dhu taa-taa toke d'ai mia-mia. Te Na pa'èra le, ho sabhori nanasa Na asa rai-haha. ⁸ Nèbhu boe, hèia Èmu Manèngi-Mangaj'i ne pènu dènge sèb'u dhu bodho mai nèti dadedha dènge koasa Ama Lamatua. Abhu boe ca dhèu sa dhu bisa maso asa era èna. Ana pajuu dhèu pidhu se hud'i sabhori pa'èle ku pidhu calaka asa rai-haha ne, heka dhèu bisa maso asa era èna kèna.☆

16

Nanasa Ama Lamatua bhori mai asa rai-haha

¹ Hèia ja'a tadèngi lii parodha èci kalua nèti d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i, ho peka dènge ana pajuu dhèu pidhu se, na, “Lami ka! Nedhe mèti ka bokor se'e, ho bhori ka nanasa Lamatua asa rai-haha.”

² Ropa tadèngi rare, hèia ana pajuu ka èci la'e bhori isi bokor na asa rai-haha. Kaca'a laa, papèd'a-tarègu lèke dènge dhèu aa'i-aa'i dhu uru sèra abhu cap nèti badha bhelu, dènge dhèu-dhèu dhu sogo-tagu mèdha sogo-tagu na.

☆ **15:8** Kalua nèti Masir 40:34, 1 Dhèu Aae sèra 8:10-11, 2 Sejara nèti Isra'el dènge Yahuda 5:13-14, Yesaya 6:4

Rèngu se lèke èi papèd'a hisu huu dhu rarii titu kèna.✧

³ Èle èèna ka, ana pajuu ka dua la'e bhori isi bokor na asa d'ara dhasi. Kaca'a laa, èi ètu d'ara dhasi j'aj'i raa dhu hèu mau, cakaraa hèu raa dhèu madhe. Ka aa'i-aa'i dhu mamuri ètu d'ara dhasi madhe aa'i si.

⁴ Hèia ana pajuu ka tèlu la'e bhori isi bokor na asa d'ara loko dènge madha èi. Ka èi aa'i-aa'i ra j'aj'i raa.✧ ⁵ Hèia ja'a tadèngi ana pajuu ca dhèu nèti sorga, dhu uri èi aa'i-aa'i ètu rai-haha ne. Na koa-kio Ama Lamatua, peka na,

“Oo Lamatua!

Lamatua dhu mola-mèci!

Lamatua dhu sala nèdhi boe!

Lamatua mema-mema karèi nèti uru ka.

Aa Lamatua taa-taa toke d'ai mia-mia.

Lamatua pama'ète lii langu dhu mola isi pupu.

Lamatua hia le huku dhu kasii-kasore boe.

⁶ Dhèu-dhèu pasuti le,

raa nèti dhèu unu Lamatua.

Dhèu-dhèu pamadhe le,

dhèu rèti lii padhai Lamatua.

Nèti èèna ka, Lamatua laka-seti si, ho rinu raa kahèi.

Nèti èèna ka, Lamatua b'ala si, dènge huku dhu lèke.”

⁷ Èle ka, ja'a tadèngi lii èci kalua nèti mei sogo-tagu, peka na,

“Tare'a! Ama Lamatua dhu koasa kapai risi eele.

Tare'a! Ama Lamatua dhu èra risi aa'i.

Lamatua dhu pama'ète lii langu dhu koe boe kapengo boe.

✧ **16:2** Kalua nèti Masir 9:10 ✧ **16:4** Kalua nèti Masir 7:17-21,
Lii Sod'a Koa-Kio 78:44

Lamatua dhu pamanahu huku dhu lèke mola-mola.”

⁸ Hèia ana pajuu ka èpa la'e bhori isi bokor na asa madha lod'o. Kaca'a laa, lod'o pana titu kèna, ka dhèu ètu rai-haha ne kèpu-ladhu ai.

⁹ Dhèu aa'i-aa'i dhu lèke tunu se, dhoo kolongara Ama Lamatua, lula Nèngu ka dhu papuru calaka ne hia mai asa rèngu. Masi ka sèmi èèna, te ngaa abhu boe ca dhèu sa dhu ele-ho'a, ka lèpa asa Lamatua ho koa-kio kolongara Na.

¹⁰ Ka ana pajuu ka lèmi la'e bhori isi bokor na asa kadera paredha badha bhelu se. Kaca'a laa, maroga kiu-kiu saguru nare dhèu aa'i-aa'i dhu sogo-tagu ne, toke j'èra titu kèna hèia ra gègu-ria. ✧ ¹¹ Dhèu se'e kahèi dhoo Ama Lamatua ètu sorga, lula hisu ra rarii titu kèna. Masi ka sèmi èèna, te ngaa abhu boe ca dhèu sa dhu ae eele nèti bhabhelu ra, ka lèpa asa Ama Lamatua.

¹² Hèia ana pajuu ka èna bhori isi bokor na asa loko aae, dhu ngara na Efrat. Ka loko ne mango-meto dènge ka. Hèia ra tao j'ara ètu d'ara loko ne, hia dhèu aae-dhèu aae dènge sordad'u-sordad'u dhu bèli-camèd'a mai nèti cabèka dhimu. ✧ ¹³ Ka ja'a ladhe kèdhi nidhu bhelu tèlu. Rupa ra sama sèmi ana gaged'e. Ci'u bhodho nèti d'ara hèb'a mege naga. Ci'u kalua nèti d'ara hèb'a badha bhelu. Aa ci'u hari bhodho nèti hèb'a dhèu kapod'e-kabèli, dhu nèti lii padhai mege naga èèna. ¹⁴ Nidhu tèlu se dènge koasa ho tao rupa-rupa tadha malaa. Ra kalua, lasi paraga dènge dhèu aae aa'i-aa'i ètu rai-haha, ka ra pajaji ho ètu d'ara ca lod'o sa lasi

pamusu, lab'a Ama Lamatua dhu koasa kapai risi eele èèna. Te ngaa lod'o dhu ra pajaji èèna, lèke dènge lod'o dhu Ama Lamatua hag'e nare le, ho Na segi musu Na aa'i-aa'i ra.

¹⁵⁻¹⁶ Era dhu ra pakaboko ho pamusu èèna, lii Ibrani peka na, *Armagedon*.

Yesus Kristus peka kahèi, na, “Sanèd'e paie-ii! Te kaca'a laa, Ja'a mai nuka sèmi dhèu mana'u, dhu dhèu èci sa re'a boe. Dhèu dhu oto, nuka rèngu dhu beke dènge dhu bori mema dhari. Te ladhe Ja'a mai, nèngu na'e boe makae, lula dhèu rèdhi boe era makae na.”✠✠

¹⁷ Hèia ana pajuu ka pidhu la'e bhori isi bokor na asa madha ngèlu. Ka Ama Lamatua padhai lii mèdhu nèti kadera paredha Na ètu d'ara Èmu Manèngi-Mangaj'i, peka na, “Èle le! Nanasa Ja'a bhori aa'i mèu-mèu le!”

¹⁸ Hèia bela heo ha'a-ha'a, dènge d'oro lii gasi-gasi. Aa rai opo dhu kapai titu kèna, dhu j'aj'i nèdhi mèka karèi nèti rai-haha ne j'aj'i.✠ ¹⁹ Lod'o èèna, Ama Lamatua bhèlu boe bhabelu dhèu ètu kota Babel. Ka Na pake rai opo dhu kapai aae, sèna ka tao kota kapai ne masèke mi tèlu. Ama Lamatua ad'u-ue sèmi èèna, sèna ka dhèu Babel re'a nanasa Na. Kota-kota leo ètu rai-haha ne, laho eele aa'i si kahèi.✠ ²⁰ Lod'o èèna pulu-pulu cène aa'i si, aa ledhe-ledhe ela aa'i kahèi.✠ ²¹ Abhu kahèi èj'i es hadhu dhu kapai, bèbhe nèti dedha-liru, kabhie nare dhèu-dhèu ètu rai-haha.

✠ **16:15-16** Mateos 24:43-44, Lukas 12:39-40, Rai-haha Rupa Hiu 3:3 ✠ **16:15-16** 2 Dhèu Aae sèra 23:29, Sakaria 12:11
 ✠ **16:18** Rai-haha Rupa Hiu 8:5, 11:13, 19 ✠ **16:19** Yesaya 51:17 ✠ **16:20** Rai-haha Rupa Hiu 6:14

Es hadhu se, babia ra abhu kahèi d'ai èpa nguru kilo.* Lula èj'i es ne dhu paj'èra dhèu, ka ra dhoo Ama Lamatua.✧

17

Ana pajuu Ama Lamatua pasoro kota Babel dènge bhèni kajeo

¹ Èle ka, ana pajuu èci nèti rèngu dhèu pidhu dhu rèd'u bokor dhu dènge heka isi, mai peka dènge ja'a, aku nèngu na, “Mai ku sa ne'e! Ja'a neo pad'elo dènge èu, j'ara tasamia Ama Lamatua huku bhèni kajeo dhu bhelu aae èèna. Nèngu ne, nuka kota kapai èèna, dhu ra patitu padètu dènge èi ae-ae.✧ ² Uru èèna, dhèu aae-dhèu aae nèti mia-mia, mai ad'u-ue j'ara makae dènge ana kabarai d'ara kota ne. Dhèu leo kahèi mai rinu mahu, aa madhutu tatao j'ara makae ra.”✧

³ Èle èèna ka, Roh Ama Lamatua maso asa ja'a, hèia ana pajuu nèti sorga ded'e nèti ja'a asa d'ara mamoo èci. D'ai nèi, ja'a ladhe kèdhi dhèu bhèni ca dhèu dhu madhèdi ètu dedha kabodho badha bhelu mea ci'u. Kètu badha ne pidhu, dènge tadhu na canguru. Palème ètu ngi'u na dhu suri lii-lii dhu pakarehe Ama Lamatua.✧

⁴ Bhèni ne pake bèla manii mea dènge mea sanama mangèru. Na pagaa ngi'u na dènge nèu mèdha hualaa, hadhu kale'e dhu kab'ua, dènge

* **16:21** Alkitab lii Yunani suri, peka na, “babia na sama dènge *talenta* èci”. Babia *talenta* èci, nuka tèlu nguru èpa d'ai èpa nguru kilogram. ✧ **16:21** Kalua nèti Masir 9:23, Rai-haha Rupa Hiu 11:19 ✧ **17:1** Yermia 51:13 ✧ **17:2** Yesaya 23:17, Yermia 51:7 ✧ **17:3** Rai-haha Rupa Hiu 13:1

mutiara. Ètu ai g'ana na, nèd'u dènge cangkir hualaa èci dhu pènu dènge èi anggor. Anggor ne, sasoa na, j'ara makae, aa bhabhelu dènge tatao kaj'alu aa'i-aa'i dhu leo, dhu na ad'u-ue.✧

⁵ Ètu katangarèi na, dhu suri ngara èci, dhu dhèu re'a boe. Lii dhu ra suri èèna, sèmi ne'e ka: Ja'a ne, Babel!

Ja'a ne, kota dhu kapai risi!

Rupa-rupa bhabhelu ètu rai-haha,
j'aj'aj'i ra nèti ja'a ka.

J'ara makae aa'i-aa'i dhu j'aj'i ètu rai-haha ne,
kapua ra nèti ja'a.

⁶ Ja'a laladhe, na, bhèni ne dhu mahu bia, lula nèngu dhu ninu le raa dhèu unu Ama Lamatua sèra. Sasoa na, na pamadhe le dhèu unu Ama Lamatua, lula rèngu loe boe peka j'ara mamuri Yesus.

Ropa ja'a kèdhi tatao bhèni ne sèmi èèna, hèia hèb'a ja'a nganga-nganga sène, lula malaa bia.

⁷ Hèia ana pajuu ne karèi ja'a, peka na, “Nga tao ka èu naa-naa, aa malaa sèmi èèna? Mai ho ja'a peka dènge èu sasoa na nèti bhèni kajeo ne. Sèmi èèna kahèi, dènge sasoa nèti badha bhelu dhu nèngu manya'e èèna. Badha ne'e ka dhu kètu pidhu dènge tadhu canguru. ⁸ Uru èèna, badha bhelu ne dhu mamuri le ètu rai-haha, te ngaa limuri ne aad'o heka. Te ngaa nèbhu heka, na kalua hari mai nèti ro'a j'aj'èra dhu dènge boe too-lane èèna. Lod'o èèna, abhu dhèu dhu mamuri ètu rai-haha, dhu ngara ra dhae suri mèka ètu d'ara Sasuri Ana Kalèbho, dhu Ama Lamatua suri tèke le karèi uru ka, nèti Na paj'aj'i

✧ 17:4 Yermia 51:7

rai-haha ne. Bèli-camèd'a, dhèu se'e se malaa-maloha, lula rèdhi badha bhelu ne lèpa hari mai. Te ngaa ladhe na mai hari, pe Ama Lamatua pèci ne asa d'ara dhasi ai èi nasu dhu heo na taa-taa.*

⁹ Dhèu cee dhu d'èlu-mèu, na, nèngu bisa ne'a sasoa j'ara se'e. Badha bhelu dhu kètu pidhu, sasoa na, nuka ledhe pidhu bua. Bhèni kajeo èèna, dhu madhèdi ètu dedha ledhe sèra. Aa sasoa nèti kètu pidhu sèra, nuka dhèu aae dhèu pidhu. ¹⁰ Lèmi nèti dhèu aae pidhu se, madhe lè. Ca dhèu dhu nèd'u paredha limuri ne. Aa ca dhèu hari dhae mai mèka. Te ngaa ladhe mai, nèngu nèd'u paredha nèbhu boe. ¹¹ Ne'e ne ja'a lole dènge èu, nèti badha bhelu dhu uru èèna mamuri, te ngaa limuri ne madhe le. Lod'o èèna, nèngu ne ca dhèu nèti pidhu dhèu aae sèra, te ngaa èèna na mai hari nèd'u paredha, ho j'aj'i dhèu aae ka aru. Pe na laho mae-mae kahèi.

¹² Canguru tadhu se, sasoa na, nuka canguru dhèu aae. Rèngu se dhae rèd'u mèka paredha. Bèli-camèd'a rèngu abhu koasa, ho rèd'u paredha sama-sama dènge badha bhelu ne, te ngaa dhoka ciki-diki di.* ¹³ Te rare lii èci, ho pangèd'u koasa ra mi badha bhelu èèna. ¹⁴ Dhèu aae sèra, bèli-camèd'a lasi pamusu, lab'a Ana Kalèbho. Te ngaa Ana Kalèbho dènge dhèu unu Na segi aa'i si. Dhèu-dhèu dhu madhutu Ana Kalèbho ne, nuka rèngu dhu Na hag'e nare le, aa Na paroa si ho madhutu Ne taa-taa. Pe rèngu segi, lula Ana Kalèbho ne èra titu kèna.

☆ **17:8** Daniel 7:7, Rai-haha Rupa Hiu 11:7, Lii Sod'a Koa-Kio 69:29 * **17:12** Alkitab lii Yunani ètu ne'e, bisa abhu dua sasoa. Èci: dhoka ciki-diki di; dua: ca jam di. ☆ **17:12** Daniel 7:24

Dhodhoka Nèngu di dhu j'aj'i Dhèu Aae nèti dhèu aae aa'i-aa'i ra, aa Lamatua nèti lamatua aa'i-aa'i ra.

¹⁵ Aa èi ae-ae dhu padètu dènge bhèni kajeo ne, nuka dhèu-dhèu nèti suku aa'i-aa'i, nèti udhu-rasa aa'i-aa'i, aa dènge dhèu ae-ae nèti lii aa'i-aa'i ètu rai-haha. ¹⁶ Canguru dhèu aae dènge badha bhelu se, èèna na ra tèka d'ara dènge bhèni kajeo dhu ne'a boe makae ne. Èèna na parame rare mèdha-papake dènge mèdha-panyau na aa'i-aa'i, ka tèke eele ne dènge boe mèdha-papake ètu ua na. Èle èèna ka, ra'e sisi bhèni ne kahèi. Aa ngi'u na dhu ate, core asa d'ara ai. ¹⁷ Ama Lamatua mesa Na ka dhu tao, toke canguru dhèu aae se rare lii èci, ho pangèd'u koasa ra mi badha bhelu ne, toke na palaho bhèni ne. Dènge j'ara ne'e, ngaa dhu Ama Lamatua neo ad'u-ue, bèli-camèd'a aa'i-aa'i ra j'aj'i.

¹⁸ Bhèni kajeo dhu èu mèdhi èèna, nuka dhèu aae-dhèu kapai nèti kota kapai dhu paredha dhèu aae aa'i-aa'i ètu rai-haha.”

18

Ana pajuu Ama Lamatua lole gaguri kota Babel

¹ Hèia ja'a ladhe kèdhi ana pajuu dhu leo ca dhèu, mai nèti sorga. Nèngu ne dhu dènge koasa aa saraa dhu kapai, ho pasaraa palème rai-haha. ² Dènge lii aae, na peka,
 “Laho le! Laho le! Kota Babel laho mae-mae le!
 Guri le! Guri le! Kota kapai ne, guri dolu-dolu le!
 Nèngu j'aj'i le era pea nidhu.

Nèngu j'aj'i le rai èta-èsu roh bhelu-katub'a
aa'i-aa'i.

Nèngu j'aj'i le era pakaboko nèti manu-bhui
aa'i-aa'i dhu ra'a sisi hèu.

Nèngu j'aj'i le oka nèti badha aa'i-aa'i dhu
dhèu madenge.☆

³ Nèngu guri le, lula suku aa'i-aa'i ètu rai-haha
ne,

loe boe mai rinu mahu èi anggor na.

Nèngu laho le, lula udhu-rasa aa'i-aa'i ètu rai-
haha ne,

loe boe mai ad'u-ue j'ara makae dènge ana
kabarai kota ne.

Dhèu aae-dhèu aae nèti negara aa'i-aa'i,
mai j'unu pa'èci ètu èèna.

Dhèu d'aga nèti kota aa'i-aa'i,
mai pahia toke rèngu j'aj'i kaja.

Lula kota ne nuka sèmi dhèu bhèni dhu
d'èi hèli mèdha dhu kab'ua aae.

Lula kota ne sama sèmi bhèni kajeo dhu
d'èi dhoka tenge ngaa-ngaa dhu hua
iia di.”☆

⁴ Hèia ja'a tadèngi hari lii leo èci, paroa nèti
dedha-liru, peka na,

“Wee! Dhèu Ja'a aa'i-aa'i!

Rai eele ka era èèna!

Tèke eele ka kota èèna!

Baku tao madhutu bhabhelu ana kabarai
kota ne,

sèna ka baku lèke hahuku ra kahèi.☆

⁵ Lula bhabhelu ra,
ae seli eele.

☆ **18:2** Yesaya 21:9, Yermia 51:8, Rai-haha Rupa Hiu 14:8, Yesaya
13:21, Yermia 50:39 ☆ **18:3** Yesaya 23:17, Yermia 51:7 ☆ **18:4**
Yesaya 48:20, Yermia 50:8, 51:6, 45

Aa sasala ra,
 tanga-tanga d'ai dedha-liru.
 Limuri ne Ama Lamatua bhèlu heka,
 j'ara mamuri ra dhu bhelu-katub'a èèna.
 Limuri ne Ama Lamatua dhu pa'èra le,
 ho neo huku si.✧
 6 De miu hud'i b'ala ku bhabhelu ra,
 sama sèmi rèngu tao le bhabhelu mi dhèu
 leo.
 Te ngaa miu hud'i b'ala si,
 toke d'ai babia na dua-dua hari.
 Uru èèna, rèngu tipu le dhèu,
 ho rinu nèti d'ara cangkir hualaa ra, dhu
 pènu dènge èi anggor j'aj'èra.
 Te ngaa limuri ne rèngu mesa ra hud'i rinu ku
 anggor j'aj'èra èèna, toke dua-dua hari.✧
 7 Rèngu se tao ngi'u ra kapai.
 Aa ra padedha-dedha ngi'u unu ra.
 Rèngu d'èi dhoka mamuri karej'e-karae di.
 Rèngu d'èi dhoka dhu be'a-be'a di.
 Nèti èèna ka, rèngu hud'i abhu ku sasusa dhu
 bia.
 De rèngu hud'i mamuri j'èra bia ku.
 Te uru èèna, ra padhai lii padedha iisi sama sèmi
 bhèni kajeo, peka na,
 'Ja'a ne, ina bhèni aae!
 Ja'a ne, èèna na j'aj'i boe bhèni balu!
 Ja'a èèna na roma iisi boe.
 Ja'a èèna na silu boe mèdha balu dhèu
 madhe.'

✧ **18:5** Lii Lolo dhu Uru Tèka 18:20-21, Yermia 51:9 ✧ **18:6** Lii Sod'a Koa-Kio 137:8, Yermia 50:29

8 Ra padhai lii sèmi èèna, toke Ama Lamatua nasa le dènge ra.

Ka Ama Lamatua neo huku si.

Èèna na, d'ara ca lod'o di,
rèngu manganga titu kèna,
rèngu tangi roma iisi,
aa ra madhe aapa.

Toke dhèu core eele si asa d'ara ai.

Toke ai na'e pakèpu ngi'u aae si.

Te Lamatua dhu koasa kapai risi, ka dhu papuru huku ne.

Aa Lamatua dhu èra risi eele, dhu pama'ète lii langu ne.✧

9 Dhèu aae-dhèu aae uru sa,

mai j'unu pa'èci dènge ana kabarai kota ne,
aa mamuri karej'e-karae ètu èèna.

Pe ladhe rèdhi sèb'u dhu ca'e nèti d'ara ai,
pe re'a, na, kota ne dhu ai na'e aa'i le.

Ka ra tangi ne dènge d'ara pèd'a.

10 Ka ra mangingi, ladhe j'aj'èra dhèu sèra.

Te ngaa ra bani dhoka titu ètu kaj'èu di.

Aa rèngu bani dhoka laladhe nèti nèti di.

Hèia ra padhai lii, peka na,

'Ira ii! Kasian èu Babel!

Ira ii! Kasian kota kapai!

Te dhoka d'ara ca jam di, èu abhu huku le.

Te dhoka d'ara ciki oo'e di, èu laho le.'✧

11 Tadèngi sèmi èèna, dhèu-dhèu dhu uru sèra,

mai nèti mia-mia ho d'aga ètu èèna,

rèngu tangi roma iisi kahèi.

Te abhu boe ca dhèu sa,

dhu neo lasi hèli mèdha d'aga ra.✧

✧ 18:8 Yesaya 47:7-9

✧ 18:10 Yeskial 26:16-17

✧ 18:11

Yeskial 27:31, 36

- 12 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 mèdha ra dhu tao nèti hualaa, doi
 pudhi,
 hadhu kale'e, do mutiara.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 bèla lenan, do bèla sutra rèngu,
 do bèla alus dhu leo, dhu mea oe sèmi
 mangèru sa.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 mèdha ra dhu tao nèti aj'u hèn mènghi,
 aa mèdha dhu d'ule nèti èli gajah,
 do aj'u dhu d'ule dhu leo sèra.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 mèdha ra dhu tao nèti tabaga, bèsi, do
 hadhu marmar.
 13 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 kayu manis, do bubhu lara dhu leo sèra.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 raa aj'u hèn mènghi ra, do èi hèn mènghi
 dhu leo sèra.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 èi angor ra, èi mènghi saitun ra,
 tarigu, do are-gandum ra.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 sapi ra, kahib'i-kalèbho ra, do jara ra.
 Abhu heka dhu neo lasi hèli
 kareta mèdha ra,
 do ènu ra sèra. ✧
- 14 Èna na dhèu d'aga sèra manyasa, ka ra peka
 na,
 'Ira ii, Babel, ee!
 Ira ii, kota kapai, ee!
 Mèdha-panyau èu dhu hua iia sèra, dhu
 kabarai èu d'èi risi,

✧ 18:13 Yeskial 27:12, 13, 22

- aad'o heka èci sa.
 Aa'i-aa'i ra ela aa'i mèu-mèu, toke kabarai
 èu dènge boe ngaa-ngaa,
 toke rod'o kakara d'ai rai.'
- 15 Uru èèna, dhèu d'aga se j'aj'i kaja, lula kota ne
 dhu nuka sèmi bhèni kajeo.
 Te ngaa limuri ne, ra loe boe manyasa.
 Rèngu j'aj'i madha'u titu kèna,
 laladhe j'aj'èra ana kabarai kota ne.
 Rèngu j'aj'i mangingi titu kèna,
 laladhe hahuku ra.
 Te ngaa rèngu dhoka bani laladhe nèti
 kaj'èu di.
 Rèngu bani dhoka titu nèti era nèi di.
- 16 Hèia ra padhai lii, peka na,
 'Ira ii! Kasian èu Babel, ee!
 Ira ii! Kasian kota kapai, ee!✧
 Uru èèna, ana kabarai èu pake mèdha bèla
 alus, dhu mea oe sèmi mangèru sa,
 nèti bèla dhu kab'ua titu kèna.
 Uru èèna, ana kabarai èu d'èi panèu mèdha
 hualaa, mutiara,
 dènge hadhu kale'e dhu kab'ua titu
 kèna.
- 17 Te ngaa d'ara ca jam di,
 mèdha-panyau èu sèra èla aa'i mèu-
 mèu si.
 Dhodhoka d'ara ciki oo'e èèna di,
 kakaja èu saku hani-hani!'
 Uru èèna juraga kapa, dènge mataroo sèra,
 kako lasi-mai nèti kota èèna.
 Te ngaa limuri ne, rèngu bani dhodhoka
 panahu nèti kaj'èu di.

✧ 18:16 Yeskial 27:31, 36

Te ngaa limuri ne rèngu bani dhoka laladhe
nèti nèi di.✧

18 Rèngu ladhe sèb'u kalua nèti d'ara ai èèna.

Ka re'a, na, ai na'e aa'i le.

Hèia ra manyasa, ka peka na,

'Ira ii, kasian! Abhu heka kota leo
dhu kapai sèmi kota Babel ne.

Aduu, kasian! Abhu heka kota dhu leo,
dhu babe'a na sama sèmi nèngu ne.'✧

19 Rèngu soke ahu ho ceb'e mi kètu ra,

lula d'ara ra susa.

Rèngu tangi d'ara pèd'a,

lula d'ara ra laho mae-mae.

Ka ra peka na,

'Ira ii! Kasian èu Babel, ee!

Ira ii! Kasian kota kapai!

Ji'i dènge kapa la'a-mai ngèti mèdha hia
kabarai èu,

toke ji'i d'ai kaja-su'i kahèi.

Ji'i hua ngèti le mèdha kabarai èu,

toke ji'i mamuri hua iia kahèi.

Te ngaa dhoka d'ara ca jam di,

aa'i-aa'i se saku hani-hani.

Te ngaa dhoka ètu d'ara ciki oo'e di,

laho aa'i si mèu-mèu.'✧

20 Hèia ja'a tadèngi lii aae èci peka tabha hari,
sèmi ne'e ka:

'He, miu dhu mamuri ètu sorga!

miu parluu heka d'ara pèd'a.

He, miu dhu j'aj'i le dhèu unu Lamatua!

D'ara miu parluu heka susa.

Miu dhu j'aj'i le dhèu pajuu-paleha Lamatua,

✧ 18:17 Yesaya 23:14, Yeskial 27:26-30 ✧ 18:18 Yeskial 27:32

✧ 18:19 Yeskial 27:30-34

hud'i laa d'ara miu karae.
 Miu dhu j'aj'i le dhèu rèti lii padhai Lamatua,
 hud'i laa d'ara miu maho'o.
 Uru èèna, Babel pasusa le miu.
 Uru èèna, kabaraì kota ne paj'èra miu.
 Te ngaa limuri ne Lamatua pama'ète le lii
 langu miu dènge mola.
 Te limuri ne Na b'ala le bhabhelu-katub'a
 kabaraì kota èèna.'”[☆]
²¹ Ka ja'a ladhe kèdhi ana pajuu èci nèti sorga
 dhu èra titu kèna. Na mai ded'e nare hadhu aae
 cue, dhu kapai na sange dhèu èci. Hèia na pèci
 hadhu ne asa d'ara dhasi. Ka na peka,
 “Pe ra palaho eele Babel sèmi èèna kahèi.
 Pe ra pa'ele kota kapai èèna, sèmi èèna
 kahèi.[☆]
²² Abhu heka ca dhèu sa,
 dhu karihu musiik ètu d'ara kota èèna.
 Abhu heka dhèu,
 dhu tadèngi lii gai sasadhu, tiu sakino,
 aa lii tiu tèbhe ètu d'ara kota èèna.
 Abhu heka tuka èci sa,
 dhu sab'a ètu d'ara sab'a-la'a ra.
 Abhu heka dhèu,
 dhu gili are ètu kota èèna.[☆]
²³ Abhu heka dhèu,
 dhu paheo labhu ètu d'ara kota èèna.
 Abhu heka dhèu,
 dhu tao pesta kab'i ètu èèna.
 Uru èèna, ètu kota ne, dhèu pahia-pahèli mèdha
 ra,
 toke j'aj'i kaja-su'i.

[☆] **18:20** Lole Hari J'ara-j'ara Mamuri 32:43, Yermia 51:48

[☆] **18:21** Yermia 51:63-64, Yeskial 26:21 [☆] **18:22** Yeskial 26:13,
 Yesaya 24:8

Uru èèna, dhèu d'aga ètu Babel,
 mamuri hua iia.
 Te ngaa rèngu pake na'i nidhu,
 ho leko-monya dhèu ètu rai-haha.
 Rèngu pake seher,
 ho kapod'e-kabèli dhèu ètu rai-haha.✧
 24 Babel abhu le huku dhu bia,
 lula kabarai na loe boe pamadhe dhèu rèti
 lii padhai Lamatua.
 Kota kapai ne laho le,
 lula kabarai na paj'èra toke madhe dhèu unu
 Lamatua.
 Abhu kahèi dhèu-dhèu Lamatua dhu ra pa-
 madhe ètu era-era leo.
 Te ngaa Babel ka dhu hud'i dui nare sasala
 sèra.
 Kota kapai èèna ka dhu hud'i tago nare
 aa'i."✧

19

Dhèu ae-ae sod'a ètu sorga

1 Ropa ana pajuu ne padhai lii nare, ka ja'a
 tadèngi lii dhèu ae-ae sod'a ètu sorga. Ra sod'a,
 peka na,
 “Haleluya! Haleluya!
 Èdhi koa-kio Ama Lamatua èdhi,
 lula Nèngu ka dhu dedha risi eele.
 Haleluya! Haleluya!
 Èdhi koa-kio Ama Lamatua èdhi,
 lula Nèngu ka dhu koasa kapai risi.
 Lamatua ka dhu patabuli èdhi,
 nèti koasa sasala-sasigo èdhi.

✧ 18:23 Yermia 7:34, 25:10 ✧ 18:24 Yermia 51:49

Lamatua ka dhu pamèci èdhi,
 nèti sasala-sasala èdhi.

² Èdhi koa-kio Ama Lamatua,
 lula Nèngu ka dhu pama'ète lii langu dènge
 mola.

Èdhi koa-kio Ama Lamatua,
 lula Nèngu ka dhu hia hahuku dhu lèke.

Lamatua dhu huku le bhèni kajeo èèna,
 lula nèngu ka dhu dadugu dhèu ètu rai-
 haha,
 sèna ka madhutu tao j'ara makae sama-
 sama dènge ne,
 aa madhutu bhabhelu na.

Lamatua b'ala le bhèni aapa èèna,
 lula nèngu loe boe pamadhe
 ana pua-paleha Lamatua.”✧

³ Èle èèna ka, ra sod'a lii sod'a leo hari ètu
 sorga, peka na,

“Haleluya! Koa-kio Lamatua!

Haleluya! J'oka padedha-dedha kolongara Na!

Lula sèb'u ai dhu tunu pakèpu ngi'u aae
 bhèni èèna,
 ca'e taruu dhu loe boe ciki sa.

Aa sèb'u nèti ai dhu tunu eele kota kapai èèna,
 ca'e taruu dhu loe boe ciki sa.”✧

⁴ Hèia dua nguru èpa katua, dènge badha aae
 èpa ngi'u sèra, patitu kètu urutuu, ho pahaha iisi
 mi Ama Lamatua dhu madhèdi ètu dedha kadera
 paredha Na. Ra pakab'ua Ne, peka na,

“Tare'a sèmi èèna! Mai ti koa-kio kolongara Ama
 Lamatua!

✧ **19:2** Lole Hari J'ara-j'ara Mamuri 32:43, 2 Dhèu Aae sèra 9:7

✧ **19:3** Yesaya 34:10

Haleluya! Mai ti j'oka padedha-dedha kolongara Na!”

Pesta kab'i Ana Kalèbho

⁵ Hèia ja'a tadèngi hari lii èci dhu mai nèti kadera paredha èèna, peka na,

“He, miu aa'i-aa'i mi dhu j'aj'i le ana pua-paleha Ama Lamatua!

He, miu aa'i-aa'i mi dhu j'aj'i le ana-ana Ama Lamatua!

Mai sèna ka ti j'oka padedha-dedha kolongara Ama Lamatua.

Mai aa'i-aa'i, ana iiki-dhèu kapai, koa-kio Ne.”✧

⁶ Hèia ja'a tadèngi oe sèmi dhèu ae-ae dhu padhai lii. Lii ra mèdhu nuka sèmi lii èi dhu hae nèti kolo ledhe, aa dou sèmi lii d'oro, ra peka na,

“Haleluya! Ji'i koa-kio Ama Lamatua.

Haleluya! Ji'i j'oka padedha-dedha kolongara Na.

Lula Nèngu ka dhu koasa kapai risi.

Aa Nèngu ka dhu paredha aa'i-aa'i.”✧

⁷ Limuri ne, d'ara èdhi karej'e le.

Limuri ne, d'ara èdhi kea rae-rae.

Èdhi koa-kio Ne.

Lula d'ai le lod'o kab'i Ana Kalèbho kèna.

Èdhi j'oka padedha-dedha kolongara Na,

lula bhèni dhu neo j'aj'i dhèu èmu Ana Kalèbho, dhu pa'èra le.

⁸ Ama Lamatua hia ne kodho kab'i na nèti bèla alus.

Ama Lamatua pangèd'u na mèdha-papake dhu pudhi kale'e.”

✧ **19:5** Lii Sod'a Koa-Kio 115:13 ✧ **19:6** Yeskial 1:24, Lii Sod'a Koa-Kio 93:1, 97:1, 99:1

(Mèdha-papake dhu pudhi kale'e èèna, sasoa na, tatao dhu be'a nèti dhèu unu Ama Lamatua.)

⁹ Ka ana pajuu nèti sorga èèna, peka dènge ja'a, na, “Yohanis! Èu hud'i suri more ku, sèmi ne'e:

‘Dhèu aa'i-aa'i dhu abhu nèru ho mai asa pesta kab'i Ana Kalèbho ne, rèngu oto tare'a-re'a!’”

Hèia na peka hari dènge ja'a, “Lii Holo-Nori Ama Lamatua ne, lèke tare'a-re'a!”[☆]

¹⁰ Ka ja'a patitu kètu urutuu ho neo pahaha iisi mi ana pajuu ne. Te ngaa na kai, peka na, “Èu baku tao sèmi ne'e! Te ja'a ne ènu Ama Lamatua, èci èèna dènge èu ne, aa sama sèmi a'ari èu dhu lasi peka-padhai lii aj'a-nori Yesus. Te dhèu rèti lii padhai Ama Lamatua peka-padhai lula-nèti Yesus kahèi, sèna ka dhèu pahaha iisi mi Nèngu. Te naneo Roh Ama Lamatua sèmi èèna. De baku pahaha iisi mi ja'a ne. Te ngaa pahaha iisi dhoka mi Ama Lamatua di.”

Lamatua Yesus mai manya'e jara pudhi

¹¹ Hèia ja'a doa kètu, ka ladhe kèdhi babèdho sorga dhu bhoke tèke. Cag'ag'a laa, ja'a kèdhi jara pudhi ci'u kalua mai. Dhèu dhu manya'e na, ngara na “Dhèu dhu kèpe pa'èra lii pajaji” aa “Dhèu dhu Mola.” Lod'o Na parisa lii langu, Na pama'ète dènge mola. Ladhe Nèngu la'e pamusu, la'e dènge d'ara mola.[☆] ¹² Musi madha Na heo sama sèmi ai. Na pake solo dhèu aae dhu ae, ètu kètu Na. Ngara Na dhu suri ètu ngi'u Na, te ngaa Nèngu mesa Na di, dhu ne'a sasoa ngara

[☆] **19:9** Mateos 22:2-3 [☆] **19:11** Yeskial 1:1, Lii Sod'a Koa-Kio 96:13, Yesaya 11:4

èèna.✧ 13 Mèdha-papake Na, dhu cèb'u le asa d'ara raa. Dhèu paroa Ne, “Lii Holo-Nori Ama Lamatua”. 14 Ja'a kèdhi kahèi sordad'u-sordad'u nèti sorga dhu manya'e jara pudhi, dhu madhutu Ne. Sordad'u se pake mèdha alus dhu pudhi mèu kahèi. 15 Abhu samala èci dhu madèka, kalua nèti d'ara hèb'a Na. Na pake samala ne, ho la'e pamusu, lab'a suku aa'i-aa'i ètu rai-haha. Hèia Na segi si. Ka Na j'aj'i Dhèu Aae rèngu. Na paredha si dènge ai bèsi, toke rèngu re'a nanasa Lamatua dhu koasa kapai risi. J'ara ne'e ne, sama sèmi dhèu j'èli marèu hua anggor, ho pacèli rare èi na.✧

16 Aa ètu kodho dènge ètu haree Na, dhu suri sèmi ne'e:

Dhèu Aae nèti dhèu aae aa'i-aa'i ra,
Lamatua nèti lamatua aa'i-aa'i ra.

Lamatua Yesus segi badha bhelu dènge sordad'u na sèra

17 Ka ja'a ladhe kèdhi ana pajuu ca dhèu nèti sorga dhu titu ètu dedha madha lod'o. Hèia na rodhe manu-bhui aa'i-aa'i dhu lela re talora liru, peka na, “Mai aa'i-aa'i mi pakaboko mi era ne'e, ho mi'a pesta kapai dhu Ama Lamatua tao! 18 Sisi dhèu madhe aa'i-aa'i ra, miu bisa mi'a. Nuka sisi nèti: dhèu aae-dhèu aae, komedhaa, dènge sordad'u sèra. Miu mi'a kahèi sisi jara dènge sisi sordad'u dhu manya'e si. Miu mi'a kahèi sisi ènu-ènu, do dhèu mardeka, do ana iiki-dhèu

✧ 19:12 Daniel 10:6 ✧ 19:15 Lii Sod'a Koa-Kio 2:9, Yesaya 63:3, Yoel 3:13, Rai-haha Rupa Hiu 14:20

kapai. Peka ka laa, ngara na ngaa dhu dènge sisi, mi'e si.”✧

¹⁹ Hèia ja'a kèdhi badha bhelu dhu uru èèna bodho nèti d'ara dhasi. La'e pane'a lii dènge dhèu aae aa'i-aa'i ètu rai-haha, dènge sordad'u ra. Ka lasi pamusu, lab'a Dhèu dhu manya'e jara pudhi èèna, dènge sordad'u dhu palere-lere dènge Ne nèti sorga. ²⁰ Te ngaa Dhèu manya'e jara pudhi ne, kèpe nare badha bhelu dènge dhèu nèti lii padhai na dhu kapod'e-kabèli sèra. Dhèu dhu nèti padhai lii na, nuka dhèu dhu tao tadha malaa rupa-rupa ho leko-monya dhèu, dhu ra sèmi rare cap nèti badha bhelu ne, aa sogo-tagu mèdha sogo-tagu na. Te ngaa limuri ne, Dhèu dhu manya'e jara pudhi ne, pèci eele le badha bhelu dènge dhèu dhu nèti lii padhai na, asa d'ara dhasi ai èi nasu dhu heo na madhe boe.✧ ²¹ Èle èèna ka, Dhèu dhu manya'e jara pudhi ne, la'e pamadhe aa'i sordad'u dhu leo sèra, pake dènge samala dhu kalua nèti d'ara hèb'a Na. Hèia manu-bhui dhu ra'a sisi hèu, mai ra'e aa'i ngi'u aae dhèu madhe sèra.

20

Ra èki mege naga dènge rate toke ca riho tèn

¹ Hèia ja'a kèdhi ana pajuu èci nèti sorga puru mai nèti dedha-liru. Na kèpe dènge rate aae èci, aa nèd'u dènge gagoe nèti ro'a j'aj'èra dhu dènge boe too-lane. ² Ka na la'e kèpe mege naga, nuka dhèu aae nidhu, dhu ra peka na, “Lamatua nidhu”. Nèngu ne'e ka dhu leko-monya dhèu

✧ **19:18** Yeskial 39:17-20 ✧ **19:20** Rai-haha Rupa Hiu 13:1-18

rai-haha karèi nèti uru ka mai. Hèia ana pajuu ne èki mege naga ne dènge rate, ho taha ne ètu d'ara ro'a j'aj'èra dhu dènge boe lane èèna, toke ca riho tèu. ✧ ³ Hèia ana pajuu ne tule eele mege naga na asa d'ara ro'a j'aj'èra èèna. Ka na segel pamadhe hèb'a ro'a èèna, sèna ka taha mege naga ne ètu d'ara ro'a, toke èle ca riho tèu. Dènge j'ara ne'e ka, mege naga ne bisa heka lekomonya suku-suku ètu rai-haha ne, ètu d'ara ca riho tèu. Èle èèna ka, heka patabuli ne kèna, te ngaa nare boe nèbhu.

⁴ Èle ka, ja'a kèdhi kadera paredha ae-ae, dènge dhèu madhèdi ètu dedha. Ama Lamatua dhu ded'e si j'aj'i hakim. Rèngu se dhu uru èèna lasi lole Lii Lolo Be'a nèti Yesus, dènge Lii Holo-Nori Ama Lamatua, toke dhèu pamadhe si. Rèngu se ka dhu sogo-tagu boe badha bhelu dènge mèdha sogo-tagu na. Rèngu se dhu ro'o boe sèmi cap nèti badha bhelu ne ètu katangarèi ra, do ètu kacui-aai ra. Dhèu pamadhe si, te ngaa Ama Lamatua pamamuri hari si, sèna ka ra rèd'u paredha bera-bera dènge Kristus toke ca riho tèu. ✧ ⁵⁻⁶ Dènge sèmi ne'e, rèngu se'e ka dhu uru j'ara Ama Lamatua pamamuri hari si nèti mamadhe. De rèngu oto titu kèna, te rèngu j'aj'i le dhèu unu Lamatua. Ra core boe si asa era j'aj'èra èèna, ka ra abhu boe mamadhe ka dua. Te rèngu se nuka sèmi ama agama dhu bèli-camèd'a lalau-lalo'o Ama Lamatua dènge Kristus. Aa rèngu rèd'u paredha kahèi bera-bera dènge Kristus toke d'ai ca riho tèu.

✧ **20:2** Lii Lolo dhu Uru Tèka 3:1 ✧ **20:4** Daniel 7:9,22

Te ngaa dhèu madhe dhu leo sèra, hud'i mate ku d'ai ca riho tèu, heka Ama Lamatua pamamuri hari si kèna.

Ra core dhèu aae nidhu asa d'ara dhasi ai

⁷ Ropa èle ca riho tèu ku, pe Lamatua pua patalale mege naga nèti d'ara ro'a j'aj'èra. ⁸ Hèia la'e leko-monya dhèu nèti suku-suku dhu ra peka na, Gog dènge Magog, dhu mai nèti mia-mia ètu rai-haha ne. Pe na pakaboko dhèu ra ho lasi pamusu. Dhèu se ae titu kèna, sama sèmi salae ètu nebhe dhasi. ⁹ Hèia sordad'u Gog dènge Magog kako lasi kaj'èu d'ai rae-rae ètu d'ara rai-haha. Ka ra reo rare kota Lamatua dènge dhèu dhu Na sue sèra. Te ngaa Ama Lamatua papuru ai nèti dedha-liru ka na'a pakèpu aa'i sordad'u se'e. ¹⁰ Ka dhèu unu Lamatua sèra kèpe rare dhèu aae nidhu dhu kapod'e nare le dhèu ae. Hèia ra core ne asa d'ara dhasi ai èi nasu, dhu heo na loe boe. Èèna na, ra bèdho tèke ne sama-sama dènge badha bhelu, aa dènge dhèu nèti lii padhai kapod'e-kabèli èèna. Ètu era ne'e, rèngu abhu j'aj'èra loe boe mèu-mèda toke d'ai mia-mia.

Ama Lamatua pama'ète lii langu dhèu aa'i-aa'i

¹¹ Èle èèna ka, ja'a ladhe kèdhi kadera paredha pudhi aae cue. Aa Ama Lamatua ka dhu madhèdi ètu kadera èèna. Cag'ag'a laa, rai-haha dènge liru, rai pakaj'èu ka ele aa'i si toke tèdhi heka senu-salao sa hèi. ¹² Ka ladhe kèdhi dhèu dhu madhe sèra. Rèngu aa'i-aa'i ana iiki-dhèu kapai, titu tangara asa kadera paredha. Hèia ana

☆ **20:8** Yeskial 7:2, 38:2, 9, 15

pajuu nèti sorga mai, ka bhoke sasuri-sasuri dhu suri tatao aa'i-aa'i dhu dhèu rai-haha ad'u-ue. Ka ra bhoke hari sasuri leo èci, dhu suri ngara-ngara dhèu dhu bèli-camèd'a mamuri taa-taa dènge Ama Lamatua. Hèia Na pama'ète lii langu nèti dhèu madhe, madhutu ngaa dhu rèngu èci-èci ad'u-ue, nuka sèmi dhu suri tèke ètu d'ara sasuri sèra. ✧ ¹³ Ka dhèu madhe sèra mai titu patangara dènge kadera paredha èèna. Rèngu se aa'i-aa'i dhu madhe le ètu rai-dedha dènge ètu d'ara dhasi. Hèia Ama Lamatua pama'ète lii langu rèngu èci-èci, madhutu tatao ra. ¹⁴ Èle èèna ka, Ama Lamatua pèci eele Mamadhe asa d'ara dhasi ai. Aa Na core eele kahèi Era Pea Samanga Dhèu Madhe asa d'ara dhasi ai. Te dhasi ai ne, era mamadhe ka dua. ¹⁵ Dhèu dhu ngara ra suri boe ètu d'ara sasuri ne'e, lèke core kahèi asa d'ara dhasi ai. Te sasuri èèna, nuka dhu suri ngara-ngara dhèu dhu mamuri dènge Ama Lamatua taa-taa toke d'ai mia-mia la'e.

21

Yohanis ladhe nèdhi liru dènge rai-haha rupa hiu

¹ Hèia ja'a ladhe kèdhi liru dènge rai-haha rupa hiu, te liru dènge rai-haha dhu dhui ele aa'i le. Dhasi aad'o heka kahèi. ✧ ² Ka ja'a kèdhi kota mola-mèci unu Ama Lamatua, nuka Yerusalem Hiu, puru mai nèti sorga. Kota ne, dhu pa'èra mema, sama sèmi bhèni dhu neo leo-èmu hiu, dhu lalau nare le iisi, ho la'e soru mone dhu neo

✧ **20:12** Daniel 7:9-10 ✧ **21:1** Yesaya 65:17, 66:22, 2 Petrus 3:13

j'aj'i dhèu èmu na.✧ ³ Ka ja'a tadèngi lii dhu kapai èci mai nèti kadera paredha ne, peka na, “Ladhe paie-iie!

Karèi nèti deo ne'e ne, Èmu Ama Lamatua ètu talora aae dhèu rai-haha.

Karèi nèti deo ne'e ne, Lamatua mamuri pa'èci dèngè dhèu unu Na.

Te Nèngu j'aj'i le Ama Lamatua ra.

Aa rèngu j'aj'i le ana-ana Na.

Bèli-camèd'a Nèngu bera-bera dèngè ra.

Aa Na palere-lere dèngè rèngu taa-taa.✧

⁴ Bèli-camèd'a Na seka pamango èi madha aa'i-aa'i ra,

sèna ka rèngu roma iisi heka.

Lula ètu era èèna, abhu heka papèd'a-tarègu.

Aa ètu era èèna, abhu heka mamadhe.

Ngaa-ngaa dhu uru èèna rèti sasusa, aad'o heka èci sa.

Ngaa-ngaa dhu uru èèna rèti j'aj'èra, ele aa'i si le.”✧

⁵ Hèia Nèngu dhu madhèdi ètu kadera paredha èèna, peka na, “Ladhe paie-iie, te Ja'a tao pahiu aa'i le.” Ka Na padhai lii hari dèngè ja'a, peka na, “Suri ka! Dhèu aa'i-aa'i bisa parcaya Lii Holo-Nori Ja'a ne, te aa'i-aa'i se mema lèke tare'a-re'a!”

⁶ Ka Na peka hari dèngè ja'a, na, “Aa'i-aa'i dhu Ja'a pajaji sèra, j'aj'i aa'i le.

Te Ja'a ne,

✧ **21:2** Yesaya 52:1, Rai-haha Rupa Hiu 3:12, Yesaya 61:10

✧ **21:3** Yeskial 37:27, Atora nèti Ama-ama Agama 26:11, 12

✧ **21:4** Yesaya 25:8, 35:10, 65:19

Alpa toke Omega,
 Aa Ja'a ne,
 A toke Z,
 Aa'i-aa'i ra j'aj'i nèti Ja'a,
 karèi nèti uru ka, toke d'ai èle.
 Dhèu aa'i-aa'i dhu koko-kamango,
 pe Ja'a hia ra rinu iia-iia d'ara,
 nèti madha èi dhu nèti mamuri hia
 dhèu, sèna ka dhèu sèra bisa mamuri
 dènge tare'a.✧

⁷ Dhèu aa'i-aa'i dhu taha madhutu j'ara Lamatua
 dhu mola,
 bèli-camèd'a rèngu unu mèngi-nale aa'i-
 aa'i ra.
 Pe Ja'a j'aj'i Ama Lamatua ra,
 aa rèngu j'aj'i ana-ana Ja'a.✧

⁸ Te ngaa abhu kahèi dhèu dhu èèna na lèke core
 si,
 asa d'ara dhasi ai èi nasu dhu heo na ma'ète
 boe ciki sa.
 Nuka sèmi: dhèu dhu madha'u leli,
 dhèu dhu soro kabodho mi Lamatua
 Yesus,
 dhèu d'ara kaj'alu,
 dhèu dhu tao j'ara makae dènge dhèu
 dhu j'aj'i boe dhèu èmu-kamali ra,
 dhèu pamadhe dhèu,
 dhèu sogo-tagu nidhu,
 dhèu suagi,
 aa dhèu kapod'e-kabèli.
 Bèli-camèd'a rèngu aa'i-aa'i lèke pèci asa d'ara
 dhasi ai,

✧ **21:6** Yesaya 55:1 ✧ **21:7** 2 Samuel 7:14, Lii Sod'a Koa-Kio
 89:26-27

dhu ra peka na, ‘era mamadhe ka dua.’”

Yohanis ladhe nèdhi kota Yerusalem rupa hiu

⁹ Ka ja'a ladhe kèdhi ca dhèu nèti ana pajuu dhèu pidhu nèti sorga, dhu uru èèna rèd'u bokor dhu isi dènge nanasa Lamatua. Na mai paraga dènge ja'a, ka na lii, peka na, “Mai ku sa ne'e! Te ja'a neo pad'elo dènge èu bhèni dhu neo kab'i dènge Ana Kalèbho.”

¹⁰ Hèia ja'a abhu Roh Lamatua, ka ana pajuu ca dhèu nèti sorga mai nedhe nèti ja'a asa kolo ledhe dhu dedha aae èci. Nèti era ne'e, na pad'elo ja'a kota Yerusalem, nuka kota Ama Lamatua dhu mola-mèci, dhu puru mai nèti Ama Lamatua ètu sorga.✧ ¹¹ Kota ne saraga titu kèna! Abhu saraa dhu kalua nèti dadedha Ama Lamatua sèmi hadhu intan dhu kale'e, toke kota aa'i-aa'i heo lo'a-lo'a. ¹² Abhu tedhe dhu dedha aae oke nare kota ne, dènge canguru dua babèdho. Abhu kahèi canguru dua ana pajuu nèti sorga dhu madhenge babèdho kapai se. Ètu canguru dua babèdho se, dhu suri ngara-ngara nèti canguru dua udhu-rasa Isra'el.* ¹³ Tèlu babèdho tangara asa dhimu. Tèlu tangara asa haa. Tèlu tangara asa badae. Aa tèlu hari tangara asa balèu.✧ ¹⁴ Tedhe ne dhu patitu ètu canguru dua hadhu fanderen dhu kapai. Ètu hadhu se èci-èci dhu suri ngara nèti canguru dua dhèu pajuu-paleha Ana Kalèbho dhu lalau-lalo'o Ne ètu rai-haha.

✧ **21:10** Yeskial 40:2 * **21:12** Madhutu dhèu d'èlu-mèu Alkitab, angka canguru dua èèna, peka na, dhèu mèci. ✧ **21:13** Yeskial 48:30-35

15 Ka ana pajuu dhu padhai lii dènge ja'a, kèpe nare tatea a'uku nèti hualaa èci, ho neo uku kota ne dènge hèb'a babèdho kapai, aa dènge tedhe na.✧ 16 Na uku uru tedhe kota. Madhera, bhabhèla dènge katitu na, èci èèna ka. Nuka, aa'i-aa'i ra, 2.220 (dua riho dua ngasu dua nguru) kilometer.† 17 Hèia na uku ma'aa tedhe, madhutu a'uku dhèu rai-haha. Ma'aa na, èna nguru lèmi meter.‡ 18 Tedhe ne, tao nèti hadhu kale'e, ngara na *yaspis*. Aa aa'i-aa'i ètu d'ara kota ne, tao nèti poe dènge pai, dhu mèu aadha-aadha nuka sèmi tèru.

19 Canguru dua hadhu fanderen sèra, tao nèti rupa-rupa hadhu kale'e dhu kab'ua. Fanderen ka èci, tao nèti hadhu *yaspis*, dhu mangèru kale'e. Ka dua, nèti hadhu *nilam* dhu kale'e mangèru bhidhu-bhidhu. Ka tèlu, tao nèti hadhu *mirah* dhu mea kale'e. Ka èpa, tao nèti hadhu *samrud*, dhu mangèru kale'e. 20 Ka lèmi, tao nèti hadhu *unam* dhu pakatanga dènge karara mea sanama pudhi. Ka èna, dhu tao nèti hadhu *sardius*, dhu mea kale'e. Ka pidhu, tao nèti *ratna cempaka* dhu karara hualaa. Ka aru, dhu tao nèti hadhu *beril*, dhu kale'e mangèru aae. Ka ceo, tao nèti hadhu *krisolit*, dhu karara moce-moce. Ka canguru, tao nèti hadhu *krisopras* dhu mangèru mud'a. Ka canguru èci, tao nèti hadhu *lasuardi*,

✧ 21:15 Yeskial 40:3 † 21:16 Alkitab lii Yunani peka canguru dua riho *stadia*. ‡ 21:17 Akitab lii Yunani suri, peka na, “144 (ca ngasu èpa nguru èpa) *peihon*”. Ca *peihon*, sama sèmi dua èg'a. Canguru dua kali canguru dua, nuka cangasu èpa nguru èpa. De ladhe canguru dua èèna, sasoa na, tesa, na, 144 sasoa na, dhu tesa risi eele.

dhu mangèru dhasi. Aa ka canguru dua, tao nèti hadhu *kecubung*, dhu kale'e mea sanama mangèru. ²¹ Aa babèdho kapai canguru dua bua sèra, tao nèti canguru bua mutiara. Babèdho èci tao nèti mutiara cue. J'ara oka-hoo ètu d'ara kota ne, tao nèti poe-pai dhu kale'e sèmi tèru. ✧

²² Te ngaa ja'a kèdhi boe Èmu Manèngi-Mangaj'i ètu d'ara kota ne. Lula Ama Lamatua dhu koasa kapai risi dènge Ana Kalèbho pea taa-taa ètu d'ara kota ne. Nèti èèna ka, dhèu pahaha iisi mema mi Rèngu. ²³ Kota èèna, parluu boe madha lod'o dènge hèru ho pasaraa ne, lula saraa Ama Lamatua ka dhu pasaraa ne. Aa Ana Kalèbho ne j'aj'i nuka sèmi labhu dhu heo. ✧

²⁴ Dhèu nèti suku aa'i-aa'i ètu rai-haha, èèna na kako lasi mai ètu d'ara saraa èèna. Dhèu aae-dhèu aae nèti rai-haha, rèti kakaja-sasu'i ra asa nèi kahèi. ✧ ²⁵ Ètu era nèi, abhu boe mèda. Nèti èèna ka, parluu boe bèdho hèb'a tedhe. ²⁶ Pe asa d'ara kota ne, dhèu rèti aa'i-aa'i dhu be'a kahèi, dènge hormat aa'i-aa'i nèti rai-rai ètu rai-haha. ✧

²⁷ Te ngaa dhu bisa boe maso asa nèi, nuka aa'i-aa'i dhu karehe, nuka sèmi: dhèu sogo-tagu nidhu, dhèu dhu tao j'ara makae, dènge dhèu kapod'e-kabèli. Dhu bisa maso, nuka rèngu dhu ngara ra abhu ètu d'ara sasuri Ana Kalèbho. Rèngu se'e ka dhu mamuri taa-taa dènge Ama Lamatua. ✧

22

✧ **21:21** Yesaya 54:11-12 ✧ **21:23** Yesaya 60:19-20 ✧ **21:24** Yesaya 60:3 ✧ **21:26** Yesaya 60:11 ✧ **21:27** Yesaya 52:1, Yeskial 44:9

Èi loko dènge aj'u dhu rèti mamuri

¹ Èle ka ana pajuu nèti sorga pad'elo dènge ja'a loko èci, dhu èi ne nèti mamuri. Èi ne mèu aadha-aadha nuka sèmi tèru. Na hae mai nèti kadera paredha Ama Lamatua dènge Ana Kalèbho. ✧ ² Hèia hae la'e asa talora aae j'ara oka-hoo ètu d'ara kota ne. Nèti sebhe-sebhe loko ne, abhu aj'u dhu hua na nèti mamuri. Aj'u ne d'ara ca tèu, hua canguru dua hari; ca hèru, ca tèka. Rèu na bisa j'aj'i èi na'i ho puri-pa'èle suku-suku ètu rai-haha nèti papèd'a ra. ✧ ³ Te ngaa rèngu dhu Ama Lamatua tule eele aa dhoo si, abhu boe ètu d'ara kota ne. Dhu ètu ne'e, nuka Ama Lamatua dènge Ana Kalèbho dhu madhèdi ètu dedha kadera paredha, aa dènge ana pua-paleha Ra dhu pahaha iisi mi Rèngu. ✧

⁴ Rèngu aa'i-aa'i bisa ladhe rèdhi rèhu Ama Lamatua. Ètu katangarèi dhèu se'e, dhu suri ngara Lamatua. ⁵ Mèda abhu boe ètu kota ne'e. De dhèu unu Lamatua parluu boe madha lod'o, do labhu, lula Ama Lamatua ka dhu pasaraa kota ne. Bèli-camèd'a rèngu sama-sama rèd'u paredha toke d'ai mia-mia la'e. ✧

Lamatua Yesus katange lii padhadha Na

⁶ Ka ana pajuu ne peka dènge ja'a, na, “Aa'i-aa'i dhu ja'a peka kore dènge èu se'e, lèke tare'a-re'a. Dhèu aa'i-aa'i bisa parcaya lii ja'a se. Uru èèna, Ama Lamatua pake Roh Na ho peka-padhai Lii Holo-Nori Na mi dhèu rèti lii padhai Na. Te

✧ **22:1** Yeskial 47:1, Sakaria 14:8 ✧ **22:2** Lii Lolo dhu Uru Tèka 2:9 ✧ **22:3** Sakaria 14:11 ✧ **22:5** Yesaya 60:19, Daniel 7:18

ngaa limuri ne, Na pake ana pajuu Na nèti sorga ho lole mi dhèu unu Na, lula-nèti j'ara aa'i-aa'i se dhu nèbhu heka hud'i j'aj'i ku.”

⁷ Hèia Yesus padhai lii, peka na, “Sanèd'e paie-iie! Nèbhu heka, te Ja'a neo mai. Ètu d'ara sasuri ne, dhu suri aa'i mèu-mèu le, ngaa dhu bèli-camèd'a j'aj'i. Dhèu aa'i-aa'i dhu madhutu isi sasuri ne, pe rèngu abhu a'oto.”

⁸ Dhu suri sasuri ne, nuka ja'a, Yohanis. Aa'i-aa'i se ja'a nanene dènge ro'a dhilu ja'a, aa kèdhi dènge musi madha ja'a. Ropa tadèngi kore, hèia ja'a patitu kètu urutuu ho pahaha iisi ètu madha ana pajuu nèti sorga ne, dhu pad'elo le aa'i-aa'i se mi ja'a. ⁹ Te ngaa na kai ja'a, peka na, “Ee! Èu baku tao sèmi èèna! Èu dhodhoka pahaha iisi mi Ama Lamatua di! Baku mi ja'a ne. Te ja'a ne ènu Lamatua kahèi, èci èèna ka dènge èu dènge a'ari èu dhu j'aj'i dhèu rèti lii padhai Na, aa dènge dhèu leo aa'i-aa'i ra dhu tao madhutu ngaa dhu suri ètu d'ara sasuri ne'e.

¹⁰ Èu baku pahuni isi sasuri ne dènge dhèu leo. Te nèbhu heka, aa'i-aa'i dhu suri ètu d'ara sasuri ne, hud'i j'aj'i ku.

¹¹ Dhèu aa'i-aa'i dhu ad'u-ue bhabhelu, na,
 hud'i rèngu sène ra tao kaj'alu taruu.
 Te ngaa aa'i-aa'i dhu mamuri mola-mèci,
 hud'i laa ra mamuri mola taruu.
 Dhèu aa'i-aa'i dhu tao karehe,
 hud'i rèngu sène ra tao bhelu taruu.
 Te ngaa aa'i-aa'i dhu tao be'a,
 hud'i laa ra tao taruu dhu be'a.”✧

12 Èle èèna ka, Yesus lii hari, aku Nèngu na,
 “Sanèd'e paie! Te nèbhù heka, Ja'a dhiu. Pe Ja'a
 b'ala hia dhèu aa'i-aa'i, madhutu ngaa dhu ra
 ad'u-ue.✠

13 Ja'a ne,

Alpa toke Omega.

Ja'a ne,

A toke Z.

Aa'i-aa'i j'aj'aj'i ra nèti Ja'a,

karèi nèti uru, toke d'ai èle.✠

14 Dhèu dhu rase pamèu le mèdha-papake ra,
 rèngu ka dhu oto.

Te rèngu ka abhu hak ho maso re babèdho
 kapai dhu la'e asa d'ara kota ne.

Dhèu dhu mamuri mola, rèngu ka dhu oto.

Te bèli-camèd'a rèngu abhu ijin ho ra'a hua
 dhu hia dhèu mamuri taa-taa.✠

15 Te ngaa dhèu leo bisa boe maso asa era èèna.
 Dhèu dhu unu boe Lamatua, bisa boe pea ètu era
 èèna.

Nuka rèngu dhu parcaya boe Lamatua,*

dhèu dhu tao j'ara makae dènge dhèu dhu
 j'aj'i boe dhèu èmu-kamali ra, tuka sogo-
 tagu,

✠ **22:12** Yesaya 40:10, 62:11, Lii Sod'a Koa-Kio 28:4, Yermia
 17:10 ✠ **22:13** Rai-haha Rupa Hiu 1:8, Yesaya 44:6, 48:12,

Rai-haha Rupa Hiu 1:17, 2:8 ✠ **22:14** Lii Lolo dhu Uru Tèka

2:9, 3:22 * **22:15** Alkitab lii Yunani suri, peka na, “busa”. Dhèu
 Yahudi d'èi pakasame dhèu Yahudi boe dènge “busa”. Dhèu se'e
 nuka “dhèu leo dhu parcaya boe Lamatua”. Ètu d'ara ayat ne'e,
 Yohanis padhue lula-nèti rupa-rupa dhèu dhu j'aj'i boe maso asa
 d'ara sorga. Risi-risi, nuka “dhèu dhu parcaya boe Lamatua”.
 J'ara ne'e lai lula boe busa maso sorga, do aad'o. Te ngaa peka
 mi rèngu dhu parcaya boe Lamatua.

tuka pamadhe dhèu, tuka suagi,
dènge rèngu dhu leko-monya.
Rèngu aa'i-aa'i ra bisa boe ara asa d'ara.
Rèngu aa'i-aa'i ra pea dhoka mi li'u di.

¹⁶ Ja'a ne, Yesus. Ja'a ka dhu paleha ana pajuu
Ja'a nèti sorga, ho bhoke j'ara se'e aa'i-aa'i ra,
sèna ka pe miu lami lole peka lii pajaji Ja'a se'e
mi pidhu juma'at sèra.

Ja'a ne, ana-èpu dhèu aae Daud.

Ja'a ne, Dhèu Aae dhu kèd'u paredha.

Saraa nèti Ja'a heo lo'a-lo'a,

nuka sèmi Hua-hètu Oe Mèu.

Saraa nèti Ja'a madèka titu kèna,

nuka sèmi hua-hètu èèna.”✧

¹⁷ Roh Ama Lamatua mai paroa, peka na, “Mai
asa ne'e!”

Bhènì dhu neo kab'i paroa kahèi, peka na,
“Mai ka!”

Aa'i-aa'i dhu tadèngi peka kahèi, “Mai ka!”

Dhèu cee dhu koko-kamango, mai ho minu!

Dhèu cee dhu neo ninu èi dhu nèti mamuri,

mai mere ka!

Dhèu bisa rare èi ne

dhu iia-iia d'ara.

Dhèu bisa rinu èi ne

dhu b'ae boe.”✧

Lii moa Yohanis dhu limuri tèka

¹⁸ Ja'a, Yohanis, pasanèd'e dhèu aa'i-aa'i dhu
èèna na tadèngi ngaa dhu Ama Lamatua bhoke
mema hia ja'a ètu d'ara sasuri ne: ladhe abhu
dhèu dhu patabha hari ngaa-ngaa ètu d'ara
sasuri ne, èèna na Ama Lamatua pabie hari

✧ **22:16** Yesaya 11:1, 10 ✧ **22:17** Yesaya 55:1

hahuku Na mi nèngu dènge pidhu calaka sèra dhu Na dutu mai asa rai-haha. ¹⁹ Aa ladhe abhu dhu pakura hari isi sasuri ne, pe Ama Lamatua tao eele hak nèngu, sèna ka bisa boe maso asa d'ara kota dhu mola-mèci, aa bisa boe na'a hua aj'u dhu hia dhèu mamuri taa-taa.✧

²⁰ Yesus mesa Na ka dhu bhoke j'ara aa'i-aa'i sèra. Na moa le, peka na, “Tare'a-re'a sèmi èèna! Nèbhu heka, Ja'a neo dhiu.”

De mai ka, Lamatua Yesus!

²¹ Ja'a manèngi sèna ka Lamatua Yesus pad'elo d'ara hua iia Na mi dhèu unu Na aa'i-aa'i. Lèke tare'a sèmi èèna! Amin!

Nèti ja'a,
Yohanis

✧ **22:19** Lole Hari J'ara-j'ara Mamuri 4:2, 12:32

Dhao Alkitab
Genesis and the New Testament in the Dhao
language of Indonesia
Kejadian dan Perjanjian Baru dalam bahasa Dhao

copyright © 2012 Unit Bahasa dan Budaya

Language: Dhao

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

526bd1ea-5f35-574c-9a7a-dabc714cb5d3